

PROTOKÓŁ NR V/XLIX/18
z XLIX SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO V KADENCJI

(12.02.2018 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

1. Otwarcie sesji – [godz. 11⁰⁵ – radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Spośród 45 radnych Sejmiku Województwa Śląskiego w dzisiejszej sesji, zwołanej na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, zgodnie z listą obecności uczestniczy 37 Radnych, a zatem stwierdzam prawomocność obrad i otwieram XLIX sesję Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji ! Witam wszystkich serdecznie, w pierwszej kolejności Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Wojciechem Saługą. Serdecznie witam Panią Elżbietę Stolorz-Krzysz, Skarbnik, witam Pana Sekretarza Krzysztofa Dzierwę. Serdecznie witam dyrektorów wydziałów Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostek organizacyjnych województwa. Witam Państwa przedstawicieli mediów i witam Szanownych Państwa Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego. Przypominam i proszę o włożenie kart do czytników, za chwilę będzie głosowanie – rzecz w tym żebyśmy skutecznie mogli głosować. Szanowni Państwo ! Przed rozpoczęciem już realizacji porządku dziennego chcę Państwa poinformować, a niektórym z Państwa tylko przypomnieć, że *Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Toszeckiej* rozstrzygnęło plebiscyt na *człowieka roku* tejże ziemi *anno domini* 2017. Z przyjemnością informuję, że po sześciu latach nominacji, w siódmym roku tego konkursu *Człowiekiem Roku Ziemi Toszeckiej* został nasz kolega radny Krystian Kielbasa [oklaski]. Myślę, że tymi brawami wyraziliśmy radość, a zatem Proszę Panów Marszałków o złożenie gratulacji, żeby to już wybrzmiało całkiem ładnie i dostojnie. Proszę uprzejmie ! ... Ja tylko poinformuję, że już gratulacje składałem, bezpośrednio byliśmy z Bronisławem Karaskiem na uroczystości, na tejże gali i w efekcie czego już tego gestu nie wykonujemy w tej chwili ... raz jeszcze gratulacje Kolego Krystianie i tak jak mówiliśmy już na tej gali, która była w *thusty czwartek* też już tradycyjnie, myślę, że ta nagroda jest wyrazem uznania, ale zarazem inspiracją do dalszych działań na rzecz środowiska lokalnego i całego województwa śląskiego. Wszystkiego dobrego ! Szanowni Państwo przystępujemy do realizacji porządku dziennego – punkt 2...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XLVII sesji Sejmiku.
4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (**druk V/742**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (**druk V/743**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania pomocy finansowej, w formie dotacji celowej dla Powiatu Raciborskiego, przeznaczonej na wsparcie zawodowej rodziny zastępczej zamieszkałej na terenie Kuźni Raciborskiej, poszkodowanej w wyniku nawałnicy, która miała miejsce w dniu 7 lipca 2017 roku (**druk V/737**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia załącznika do „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015” pod nazwą „Ramy finansowe Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2018” (**druk V/738**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach (**druk V/741**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu statutu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (**druk V/740**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 22 listopada 2017 roku (**druk V/739**).
11. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.
12. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa w okresie pomiędzy sesjami.
13. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
14. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – chcę Państwa poinformować, że z mojej inicjatywy proponuję wprowadzenie do porządku obrad dzisiejszej sesji projektu uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 2 lutego 2018 roku. Projekt uchwały w tym zakresie otrzymaliśmy nadruku V/744. Po ewentualnym przegłosowaniu proponuję umieścić ten punkt w punkcie 11 w porządku dzisiejszych obrad i będzie to ostatni punkt z serii proponowanych uchwał do podjęcia. W związku z tym dalsza numeracja naszego porządku ulegnie zmianie. Chcę też przypomnieć, że zmiana porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku, zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o samorządzie

województwa. Czy są inne propozycje zmian porządku obrad ? ... Nie widzę !
A zatem możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 2 lutego 2018 roku (druk V/744):

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

Przyjęty porządek obrad:

- 1. Otwarcie sesji Sejmiku.*
- 2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
- 3. Przyjęcie protokołu z XLVII sesji Sejmiku.*
- 4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (**druk V/742**).*
- 5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (**druk V/743**).*
- 6. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania pomocy finansowej, w formie dotacji celowej dla Powiatu Raciborskiego, przeznaczonej na wsparcie zawodowej rodziny zastępczej zamieszkałej na terenie Kuźni Raciborskiej, poszkodowanej w wyniku nawałnicy, która miała miejsce w dniu 7 lipca 2017 roku (**druk V/737**).*
- 7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia załącznika do „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015” pod nazwą „Ramy finansowe Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2018” (**druk V/738**).*
- 8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach (**druk V/741**).*
- 9. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu statutu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (**druk V/740**).*
- 10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 22 listopada 2017 roku (**druk V/739**).*
- 11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 2 lutego 2018 roku (**druk V/744**).*
- 12. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.*
- 13. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa w okresie pomiędzy sesjami.*

14. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*

15. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Przyjęcie protokołu z XLVII sesji Sejmiku:

Uwag nie zgłoszono.

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z XLVII sesji Sejmiku:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (druk V/742):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Czy inne komisje zajmowały się projektem tej uchwały i wydały opinie ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! A w związku z tym możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	13

5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (druk V/743):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie do projektu uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Czy inne komisje zajmowały się analizą projektu tej uchwały i wydały opinie ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa zechce zabrać głos w sprawie projektu tej uchwały ? ... Nie ma ! W związku z tym przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	12

6. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania pomocy finansowej, w formie dotacji celowej dla Powiatu Raciborskiego, przeznaczonej na wsparcie zawodowej rodziny zastępczej zamieszkałej na terenie Kuźni Raciborskiej, uszkodzonej w wyniku nawałnicy, która miała miejsce w dniu 7 lipca 2017 roku (druk V/737):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych zechce zabrać głos w sprawie projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! W związku z tym możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia załącznika do „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015” pod nazwą „Ramy finansowe Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2018” (druk V/738):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Zgłasza się Pan Radny Jan Kawulok...
- **radny Jan Kawulok** – przyjmujemy dokument, to jest aktualizacja *Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego*. Ja wielokrotnie tutaj z mównicy

podkreślałem, że nasze strategie budzą wiele do życzenia, są takie strategie, które jakby z góry zakładaliśmy, że one nie będą realizowane, albo są nierealizowalne. Ten temat dosyć szeroko przedstawiałem na Komisji Zdrowia i myślę, że osoby, które wczytały się w ten dokument mają te same wątpliwości co ja i tutaj tylko pewne, że tak powiem, rzeczy, które sygnalizuję. *Poprawa dostępności do usług opiekuńczych na dzieci do 3 roku życia* wpisujemy w *Strategii*. Na moje pytanie w których powiatach jest problem z tą opieką, czy w których miastach, no nikt nie potrafił odpowiedzieć. No te dane są u wojewody. Proszę Państwa ! Jeżeli my chcemy coś poprawiać to musimy wiedzieć jaki jest stan faktyczny, musimy zinventaryzować aktualną sytuację. Kolejna taka moja uwaga, ona się pojawia w wielu, wielu miejscach tej *Strategii*, piszemy, że chcemy *poprawić dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej*. Proszę Państwa ! Zadałem to pytanie na Komisji Zdrowia co to jest ? W jaki sposób my chcemy zrealizować ten punkt jeżeli to pojęcie, może nieudolnie przetłumaczone ze strategii, może Unii Europejskiej ... no tu każdy wyraz jest poprawny, powtarzam: *niedrogie, trwałe oraz wysokiej jakości*. Co znaczy *trwała usługa medyczna* ? Ja nie wiem ! Używamy pojęć, które zupełnie tego ... i to pojęcie się powtarza w kilku celach strategicznych w tym dokumencie. Ja zdaję sobie sprawę, że pewne rzeczy żeby zrealizować, to trzeba najpierw zdefiniować. Kolejny punkt – pójdą środki na doskonalenie zawodowe kadr, jednostek, organizacji samorządu terytorialnego. Pytam się czy to obejmuje również kadrę medyczną, bo wiemy, że szpitale są jednostkami samorządu terytorialnego, które podlegają, że tak powiem, Marszałkowi. Tak, że tych punktów w tej *Strategii* jest bardzo wiele. I ostatnią z ... tych uwag mam o wiele więcej, ale nie chcę powtarzać, bo na Komisji Zdrowia je w miarę długo wymieniałem, choć nie ukrywam, że w pewnym momencie powiedziałem Pani Przewodniczącej, że jeszcze mam uwagi, ale już nie będę, że tak powiem, przedłużał i nie będę je wymieniał. No co mnie najbardziej boli jeśli chodzi o *Kartę Dużej Rodziny* ? Ja już mówiłem o tym przy okazji planu budżetu na rok 2018 – planujemy 18 tys. zł w kolejnych trzech latach 2018, 2019, 2020, z Sejmiku oczywiście, bo do tego jeszcze dochodzi około tam 250 tys. z jednostek nam podległych. Proszę Państwa ! Te 18 tys. zł, absolutnie my się na to jako klub PiS nie zgadzamy i tu składam wniosek żeby tą kwotę w formie autopoprawki podnieść do 500 tys. rocznie. Oczywiście zadaniem odpowiednich wydziałów będzie w jaki sposób te środki wydać mądrze. My będziemy tego pilnować jako komisja opieki społecznej(?), bo 18 tys. zł w województwie, które ma 4,6 mln mieszkańców, to jest po prostu jakieś, że tak powiem, nieporozumienie, czy nie powiem bardziej ostro. To my musimy to pojęcie *Śląskie dla Rodziny – Karta Dużej Rodziny* jako ważne ... no nie możemy na to przeznaczać 18 tys. zł. To nie chodzi o kilka ulotek, czy o zebranie kilku informacji, to chodzi o pewne wyjście naprzeciw tym rodzinom. To jednak żeby ze strony odpowiednich instytucji, urzędu pojawiła

się propozycja – na komisji wspomniałem, może bezpłatne badanie dla kobiety, która urodziła trójkę dzieci, ginekologiczne ? Może badania analityki medycznej dla rodzin, które mają piątkę dzieci ? Tych pomysłów jest wiele ! Oczywiście to nie będzie dublować płacenia z funduszu, tylko pytanie czy będzie z naszej strony jakakolwiek odwaga żeby ten temat zacząć analizować ? Panie Przewodniczący ! Powtarzam swoją poprawkę: proponuję aby była zmiana, zamiast 18 tys. – 500 tys. w poszczególnych latach.

- **radna Halina Bieda** – ja w odpowiedzi do Pana Przewodniczącego Kawuloka. Po pierwsze – te zapisy być może nie są tu doprecyzowane, ale to wynika, że większość środków, które są w tej *Strategii* przewidziane, wynika z działań Regionalnego Programu Operacyjnego i to są jakby tam doprecyzowane rzeczy i one wynikają też z konkursów. To jest pierwsza rzecz. Druga – jeśli chodzi o te 18 tys. i o zwiększenie kwoty do 500 tys., też na komisji o tym mówiliśmy, że idea *Karty Dużej Rodziny* nie wynika jakby, może nie polega na tym żeby finansować, tylko żeby na podstawie tej *karty* duża rodzina, czyli wszyscy członkowie tej rodziny, mieli zniżki w różnego rodzaju instytucjach i z tego co ja wiem to wszystkie instytucje Województwa Śląskiego, czyli wszystkie instytucje, które my prowadzimy, mają wpisane w swój statut, w swój regulamin, że są odpowiednie zniżki dla posiadaczy *Karty Dużej Rodziny*. I zadaniem *Karty Dużej Rodziny* jest nie dofinansowanie, tylko przyznawanie ulg. Trudno na podstawie posiadania *Karty Dużej Rodziny* mieć jakieś dofinansowanie. Idea jest taka, że zgłaszają się różne podmioty, z definicji są to podmioty nasze, ale też inne, tak ? Na przykład markety *Lidla* mają też *Kartę Dużej Rodziny* i tam na produkty dla dzieci, na owoce, na warzywa, przy zakupach też jest ta zniżka. I zadaniem bardziej chyba dla nas to jest właśnie to aby tych partnerów pozyskiwać coraz więcej, aby byli to partnerzy z różnych dziedzin życia i taka chyba jest idea dla *Karty Dużej Rodziny*.

- **radny Jan Kawulok** – Pani Przewodnicząca ! Oczywiście tu są dwie różne filozofie, które prezentujemy i oczywiście możemy te 18 tys. dać i powiedzieć: *wszyscy dajcie pieniądze, tylko nie my*. Tu chodzi o pieniądze, bo już wiemy na przykład, że kolejna instytucja na przykład wyda 237 tys. 284 zł. My to wiemy, tylko pytamy, ja się pytam na ile można prosić kogoś jeżeli się samemu nie daje ? I ja się zgadzam, że jeżeli to jest tylko i wyłącznie koordynacja nasza, to jak najbardziej. Są instytucje, szczególnie wiemy, że tu chodzi o resort zdrowia, gdzie praktycznie z tych pierwotnych jednostek nikt w to nie wszedł, bo jednostka samodzielna musi mieć płatnika. Ona może zrobić dodatkowe badania ginekologiczne, ale ktoś za nie musi zapłacić. I tam, gdzie jest finansowanie inne, choćby *Koleje Śląskie*, muzea, gdzie to są z reguły jednostki budżetowe lub inna struktura, że tak powiem, organizacyjna, dlatego sugestia była taka: środki i próbujmy te środki w pracach komisji ...

tęgo. Jeszcze raz to podkreślam – tutaj się nie zgadzam akurat w tym momencie z Panią Przewodniczącą, że to wynika tylko z RPO. Nie ! My mamy przyjęte dwa dokumenty, to jest budżet województwa i wieloletnia prognoza, i my w jednym i w drugim dokumencie możemy dokonać zmian poza tym co dokonujemy co miesiąc – dzisiaj też dokonaliśmy, tak ? Tak, że absolutnie tutaj nie ma tu sprzeczności, żebyśmy się rozumieli. Oczywiście zdaję sobie sprawę, że jak tu zmienimy tę kwotę, to kolejny krok będzie za miesiąc żeby w budżecie też dokonać pewnej zmiany i oczywiście w wieloletniej prognozie. Chodzi mi o zachęcenie do innego podejścia, żeby na pytanie: *a co Sejmik daje od siebie*, żeby nie odpowiadać 18 tys. zł, co daje tam ileś groszy na mieszkańca. Czy my potrafimy w tym budżecie, który nie jest taki całkiem mały, tę wielką rodzinę potraktować nie tylko w sensie organizacyjnym, że pomagamy im coś zorganizować, ale też w sensie wykonawczym, że my się stajemy aktywnym uczestnikiem tego programu wielkiej rodziny, bo ktoś zawsze musi koszty ponosić, nie ma wyjścia. I właściwie nie lubię na przykład organizacji, która tylko organizuje, a ze swojej strony mówi: *ale myśmy to zorganizowali* i nic więcej. Tak, że powtarzam tutaj swój wniosek, oczywiście rozumiem zdanie odmienne Pani Radnej, jako klub uważamy, że ta sprawa powinna być inaczej rozwiązywana.

- **radna Małgorzata Ochęduszek-Ludwik, Członek Zarządu Województwa**
– dwie króciutkie uwagi, jedna dotycząca tych, przepraszam za zwrot, *nieszczęsnych* 18 tys. To nie jest tak, że nas *Karta Dużej Rodziny* kosztuje tylko i wyłącznie tyle, bo to jest koszt tylko dany z budżetu województwa, natomiast jeśli zliczymy koszty utraconych dochodów przez jednostki, do których zgłaszają się rodziny, przykładowo do *Zoo* jeśli w skali roku idzie 1000 osób i nie płaci, albo mają ulgi, to to jest koszt *Zoo*, który nie jest Państwu uwydatniony tutaj w tym dokumencie. I druga uwaga natury ogólnej – mamy dzisiaj do przegłosowania projekt uchwały dotyczący dołączenia do *Strategii* załącznika pod tytułem *ramy finansowe*, czyli optymalną, planowaną ilość pieniędzy w poszczególnych priorytetach i działaniach, które mają skutkować osiągnięciem celów zawartych w *Strategii*. I uwagi Pana Radnego, Pana Przewodniczącego Kawuloka są zasadne, ale chyba nie w tym punkcie, jak mi się wydaje. One dotyczą analizy, ewentualnie na Komisji Zdrowia, w jaki sposób można osiągnąć cele. Ja tylko Państwu przypomnę, że ta uchwała została przez Wysoki Sejmik uchwalona, mówię tutaj o *Strategii*, w 2015 roku. Jeżeli chcemy wrócić do tego za pomocą jakich narzędzi, ilości pieniędzy i ewentualnie zmiany działań możemy osiągnąć cele, to możemy wrócić do tej *Strategii* i w każdej chwili dokonać zmian zapisów w poszczególnych działaniach.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** –...wracamy do wniosku, czy też propozycji wniosku Pana Radnego Kawuloka ... jeszcze są osoby zapisane, to po wyczerpaniu dyskusji....

- **radny Tomasz Bednarek** – mamy za chwilę przegłosować aktualizację ram finansowych do *Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego*. Ja rozumiem, że nie określamy tutaj w tej chwili na nowo tej *Strategii*, na nowo celów, jakie zostały już zapisane w *Strategii*, ale aktualizujemy środki finansowe, które mają być przeznaczone na te cele w najbliższych latach. W związku z tym mam takie pytanie: w jaki sposób zostały określone te wartości w poszczególnych celach, w poszczególnych programach z budżetu, itd., w kontekście tych celów, tzn. *Strategia* obowiązuje od 2006 roku, określone zostały cele tej *Strategii*, ale do każdego celu powinny być określone także wskaźniki realizacji tych celów. W związku z tym chciałem zapytać na jakim etapie realizacji tych celów jesteśmy ? Czy to jest już osiągnięte 50 % danych wskaźników, 70 ? I w kontekście tego osiągnięcia tych celów chciałem dopytać w jaki sposób skalkulowano poszczególne kwoty przypisane do poszczególnych celów w tej strategii ?

- **radny Zbigniew Przedpełski** – dziękuję za udzielenie głosu ... ja tylko chciałem zwrócić uwagę na specyficzny język, którym pisane są najważniejsze dokumenty o charakterze strategicznym w naszym województwie. Pozwolę sobie przytoczyć cytat przytoczony tu przez Pana Radnego Kawuloka: *zwiększenie dostępu do niedrogich, trwałych i wysokiej jakości usług medycznych*. Pytam się co to znaczy ? No trwałe, to bez żadnej wątpliwości trwałe usługi to są na przykład amputacje. Czy to chodzi naprawdę o zwiększenie dostępu do amputacji w miejsce leczenia cukrzycy najnowszymi metodami ? No bo tak wynika z takich przepisów.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – więcej głosów w dyskusji nie zauważam, wracam do wystąpienia, pierwszej części Pana Radnego Jana Kawuloka. Pan Radny złożył wniosek prosząc o autopoprawkę. Pani Marszałek Małgorzata Ochęduszek-Ludwik występując nie zgłosiła autopoprawki w treści dotyczącej wystąpienia Pana Radnego Jana Kawuloka. Dalej, byśmy głosowali tą poprawkę ...[głosy z sali, poza nagraniem]... tak, ale zgodnie z paragrafem 18 e *Statutu* wszelkie wnioski dotyczące zmian projektu uchwały muszą być sformułowane w formie pisemnej. Takiej formy nie ma, w związku z tym jeśli ... Proszę bardzo ! Pani Marszałek Małgorzata Ochęduszek-Ludwik...

- **radna Małgorzata Ochęduszek-Ludwik, Członek Zarządu Województwa** – propozycja Pana Jana Kawuloka zmierzała do zwiększenia środków na *Kartę Dużej Rodziny* z 18 tys. do 500 tys., co powoduje uchwałę o zmianie w

budżecie Województwa Śląskiego, co jest zupełnie czym innym niż głosowanie dzisiejsze projektu uchwały w sprawie załącznika określającego ramy finansowe. To co proponuje Pan Kawulok nijak się ma do podjęcia, bądź nie, przez Państwa projektu proponowanej przez Zarząd uchwały. Natomiast, jak powtarzam, jeśli są uwagi do treści zawartej w *Strategii* uchwalonej przez Państwa kilka lat temu, to to jest dyskusja na zupełnie odrębne miejsce i czas, skutkująca ewentualnymi zmianami w treści *Strategii*. Stąd też uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego to, ażeby zechciał zweryfikować swój wniosek, ponieważ jego wniosek prowadzi do zmian w budżecie, a takiego projektu uchwały nie ma.

- **radny Piotr Czarnynoga** – [z miejsca, poza nagraniem]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – zapraszam, w ślad za głosem Pana Radnego Piotra Czarnynogi, do ustosunkowania się, czy też próby wyjaśnień na pytania, które stawiał Pan Radny Tomasz Bednarek...

- **radna Małgorzata Ochęduszko-Ludwik, Członek Zarządu Województwa** – *Strategia Polityki Społecznej* uchwalona przez Sejmik ma pewien kształt treściowy, merytoryczny i tabelaryczny. Jeżeli w opinii Państwa brakuje tam rubryki *wskaźniki*, można to dokonać w zmianie treści uchwały, czyli zmienimy, czy możemy zmienić kształt tego dokumentu. Państwo w uchwale podejmowanej kilka lat temu nie uchwaliliście corocznej ewaluacji, bo to miałyby jakiś inny cel. Jeśli taka jest wola Państwa my w tym roku przygotowujemy taką ewaluację, czyli co się zdarzyło, plus uzupełnimy o wskaźniki, ale jak powiadam, to nie jest dyskusja dotycząca proponowanego przez Zarząd projektu uchwały dotyczącej ram finansowych. Wszystko można zrobić, możemy wrócić do *Strategii* i każdy cel na czynniki pierwsze rozebrać i działania, które skutkują wraz z kwotami proponowanymi do określenia tego celu, ale to jest dyskusja na zupełnie odrębne miejsce i czas.

- **radny Tomasz Bednarek** – pozwolę sobie odnieść do tej wypowiedzi, ponieważ mam wrażenie, że Pani Marszałek nie do końca zrozumiała moje pytanie, wobec tego pozwolę je sobie zadać jeszcze raz. Ja nie mówiłem i nie pytałem czy czegoś brakuje w *Strategii*, nie wywoływałem tutaj dyskusji na temat celów, czy wskaźników, natomiast w mojej ocenie Państwo wewnętrznie przygotowując *aktualizację ram finansowych* powinni taką dyskusję już odbyć, bo na jakiejś podstawie konkretne kwoty finansowe do tej aktualizacji zostały wpisane, chociażby te 18 tys. zł na tą *Kartę Dużej Rodziny*. I moje pytanie brzmiało: na jakiej podstawie zostały one wpisane? Czyli musieli Państwo, bo tak powinno to być w mojej ocenie wykonane, przeprowadzić tą częściową ewaluację, ocenić, że cel ten został osiągnięty w 80 % i potrzeba jeszcze w ciągu 3 lat po 18 tys. zł aby go w stu procentach

osiągnąć, bo nie wyobrażam sobie aby to było inaczej, i moje pytanie brzmiało tak, i zadam je jeszcze raz, i proszę o odpowiedź: na jakiej podstawie poszczególne cele, poszczególne kwoty finansowe zostały wpisane do poszczególnych celi w tej aktualizacji i w jakim stopniu na dzień dzisiejszy, czyli na chwilę aktualizacji tych ram finansowych zostały osiągnięte poszczególne cele, którym dzisiaj przypisujemy konkretne środki finansowe ?

- **Pani Bożena Borowiec, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego** – tak jak Pan Radny Bednarek zapytał, mamy *Strategię Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020*, która była aktualizowana w 2015 roku. W związku z tym nasz dokument o charakterze strategicznym w tej chwili jest w treści i w formie takiej, w jakiej Państwo przyjęliście *Strategię* w 2015 roku, wobec tego, że jeżeli w ustawie o pomocy społecznej jest mowa o strategii, to jest to strategia – na poziomie gminy jest to strategia rozwiązywania problemów społecznych i tam bardzo łatwo jest oszacować koszt kolejnych zadań, natomiast na poziomie województwa *Strategia Polityki Społecznej* jest dokumentem o charakterze strategicznym, utworzonym interdyscyplinarnie przez przedstawicieli wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ze wszystkich szczebli i może być realizowana zarówno przez samorząd województwa, przez gminy, powiaty, organizacje pozarządowe. Jest to dokument o charakterze strategicznym, który realizowany jest poprzez programy operacyjne, takie jak *Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego*, *Program Rozwoju Ekonomii Społecznej*, programy takie jak *Karta Dużej Rodziny* i każdy z tych programów zawiera wskaźniki i my badamy każdorazowo przy tych programach operacyjnych poziom ich realizacji. Natomiast *Strategia* jako dokument o charakterze strategicznym jest monitorowana. W tej *Strategii* mamy zapisane, że *Strategię* monitoruje się nie rzadziej niż co 3 lata. *Strategia* była przyjęta w sierpniu 2015 roku, w związku z tym aktualnie jesteśmy na etapie monitorowania. Żeby stworzyć dla państwa rzetelny dokument pod nazwą *ramy finansowe Strategii...* uwzględniliśmy wszystkie programy operacyjne, zadania w nich, które są realizowane na poziomie Województwa i te *nieszczęsne* 18 tys., to są tylko *ROPS-owe* koszty funkcjonowania programu, czyli to są wydatki na promocję, na znaczki, które dajemy partnerom, na działania promocyjne związane z *Kartą Dużej Rodziny*. Natomiast inne środki przewidziane na realizację tej *Karty Dużej Rodziny* przewidziane są w budżetach innych jednostek kapitałowo związanych z Województwem, które są głównymi partnerami tej *Karty Dużej Rodziny* i tak jak mówiła Pani Marszałek, te wpływy, udzielone ulgi, skutkują tym, że są mniejsze wpływy do Województwa i to tworzy się koszt wydatków na *Kartę Dużej Rodziny* z tytułu Województwa. Żeby pokazać Państwu rzetelny dokument musieliśmy porównać cele szczegółowe *Strategii Polityki Społecznej* z takimi dokumentami *Regionalny Program Operacyjny*

Województwa Śląskiego, który tak jak *Strategia* jest dla realizacji działań i przez JST na wszystkich szczeblach na organizacje pozarządowe i porównując konkretne zapisy ze *Strategii*, porównywaliśmy je do możliwości jakie daje *Regionalny Program Operacyjny* do realizacji wszystkich tych działań zawartych w danym celu szczegółowym. Następnie sięgaliśmy do *Programu Operacyjnego – Wiedza, Edukacja, Rozwój*, bo tutaj na przykład tak jak Pan Jan Kawulok mówił, że jest mowa o kształceniu, o szkoleniach, to na przykład szkolenia dla kadr jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, czy też i szkolenia dla kadr jednostek wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. To nie są w tej chwili zadania, które mogą być umieszczone w *Regionalnym Programie Operacyjnym*, tylko są zamieszczone w *Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój* i na przykład w tej chwili samorząd województwa realizuje, w związku z wygranym konkursem, szkolenia z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i tam też podaliśmy tę kwotę jako tę możliwość w tych ramach finansowych do realizacji zadań, więc tworząc ten dokument *ramy finansowe* uwzględniliśmy środki własne samorządu województwa, środki z *Programu Wiedza, Edukacja Rozwój*, środki z *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego*. Żeby to zrobić w sposób rzetelny kilkakrotnie robiliśmy spotkanie dla przedstawicieli jednostek i wydziałów, które realizują zadania, o których mowa w *Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego*, w związku z tym, że jest tam przewidziany cel strategiczny związany z bezpieczeństwem, a bezpieczeństwo jako takie nie jest zadaniem samorządu województwa zwróciliśmy się również o wskazanie nam planowanych wydatków z budżetu państwa i uzyskaliśmy informacje o planowanych wydatkach zarówno przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego, jak i przez policję, czyli przez Wojewódzką Komendę Policji i przez powiatowe komendy policji. W ten sposób pokazaliśmy możliwość, bo *ramy finansowe* to tak naprawdę jest możliwość, że ten cel strategiczny może być zrealizowany w tych różnych programach operacyjnych w ramach takiej kwoty. I naszym zamiarem właśnie było przedstawienie tej kwoty, mówiąc o tym w jaki sposób zbieraliśmy informacje. Wynika z tego, że staraliśmy się dosyć szeroko w sposób rzetelny zebrać te materiały

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – zapisał się do głosu Pan Radny Kawulok, ale z uwagi na to, że to byłby już trzeci głos w tym punkcie, ze względów regulaminowych nie mogę Panu udzielić głosu.
- **radny Zbigniew Przedpelski** – dziękując za wyjaśnienia Pani Dyrektor chciałem zauważyć, że jeżeli na coś przeznaczamy środki z RPO, to tam powinno być, tak mi się przynajmniej wydaje, coś takiego jak wskaźniki rezultatu. W ślad za swoim pytaniem chciałem zapytać się o wskaźniki rezultatu właśnie dla tego celu *zwiększenia dostępu do niedrogich trwałych i*

wysokiej jakości usług medycznych, czy z tych wskaźników wynika, że to ma być tak jak ja rozumowałem, czy to ... bo może czegoś będzie się można dowiedzieć z tych wskaźników ?

- **Pani Bożena Borowiec, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego** – zapis, którym posługujemy się w tym dokumencie – *zwiększenie dostępu do niedrogich, efektywnych usług zdrowotnych i socjalnych* – to jest zapis z wytycznych, zgodnie z którymi realizujemy projekty finansowane ze środków unijnych. I ja podam Państwu przykład – do 9 stycznia można było składać wnioski, gminy i organizacje pozarządowe mogły składać wnioski z działania 9.2.5 – *rozwój usług społecznych na tworzenie skoordynowanej opieki dla seniora na poziomie gminy* – skoordynowanej, czyli umożliwiającej jak najdłuższe pozostanie w miejscu zamieszkania osoby starszej, wymagającej wsparcia. I jednym z takich rozwiązań jest na przykład *teleopieka*, czyli zapewnienie usługi takiego jakby nadzoru dla osoby przebywającej w miejscu zamieszkania. I ta teleopieka, gdzie taki jak gdyby *abonament* utrzymania sięga kilkudziesięciu złotych, jest stosunkowo niedrogim, trwałym rozwiązaniem, które umożliwia żeby osoba jak najdłużej pozostała w miejscu zamieszkania, niekoniecznie musi być od razu umieszczona w domu pomocy społecznej. I zapis ten jest wiernym odtworzeniem z wytycznych, po to że możemy mieć cały katalog, trudno odnosić się ... myślę, że tutaj na przykład Pan Radny Kawulok więcej mógłby powiedzieć na temat rozwiązań medycznych, ja mogę mówić o rozwiązaniach z zakresu usług społecznych, z zakresu usług socjalnych i chodzi o to, żebyśmy szukali jak najtańszych i najbardziej efektywnych rozwiązań, tak żeby osoba mogła dostać jak najlepsze wsparcie. I jeżeli my tutaj porównywaliśmy zapisy, jeżeli weźmiemy sobie pod uwagę cel strategiczny pierwszy, to jest *tworzenie warunków do powstawania i właściwego funkcjonowania rodziny zapewniającej prawidłowy rozwój i opiekę wszystkim jej członkom, zwłaszcza osobom zależnym, wzmocnienie polityki prorodzinnej* – więc jeżeli mówimy o zapewnieniu opieki wszystkim członkom rodziny, zwłaszcza osobom zależnym, to stwarzamy możliwości rodzinom, w tym opiekunom nieformalnym, czyli osobom, które zajmują się starszymi rodzicami, bądź innymi członkami rodziny, do kontynuacji życia zawodowego i zapewnienia swoim bliskim wszechstronnej opieki.

- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – ...chciałem powiedzieć, że wprowadzie Europejski Fundusz Społeczny nie znajduje się w moim obszarze odpowiedzialności, tylko w obszarze odpowiedzialności Pani Marszałek Ochęduszek-Ludwik, natomiast monitoring całego *Regionalnego Programu Operacyjnego* jest prowadzony w Wydziale Rozwoju Regionalnego. Wszystkich zainteresowanych zarówno kwestią realizacji celów, jak i kwestiami ewaluacyjnym, jak też kwestiami monitoringu wszystkich tych

działań, zapraszam do nas, bo myślę, że to będzie odpowiednie miejsce do prowadzenia szczegółowych rozmów na ten temat. Pana Radnego Przedpełskiego pragnę zapewnić, że nie są finansowane przez nas amputacje i raczej nie będą, natomiast te świadczenia o charakterze zdrowotnym, które są finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego mamy rozpoznane, monitorowane. One wynikają z nie tylko z dokumentów o charakterze strategicznym, ale też z potrzeb, które zostały zidentyfikowane na terenie województwa śląskiego. Bardzo proszę o to żeby indywidualnie kontaktować się, z przyjemnością przedstawimy Panu, które są finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a które w ramach innych środków wchodzących w skład *Regionalnego Programu Operacyjnego*.

- **radny Piotr Czarnynoga** – Panie Przewodniczący ! Ja myślę, że jednak Przewodniczący klubu PiS, zresztą każdego innego klubu, ma prawo uczestniczyć w dyskusji więcej niż dwa razy, bo dwa razy to radny. Występuję zamiast niego, więc będę trochę nieudolny, bo nie jestem tak dobrze przygotowany jak mój kolega, ale Pan Przewodniczący się zastanowi czy rzeczywiście nie powinno być tak, że przewodniczący klubu zasługuje na trzeci głos w tak ważnej kwestii jak sprawy społeczne. W każdej innej zresztą też, bo to są sprawy formalne, ale tu nas to szczególnie boli. Proszę Państwa ! Z tego toku dyskusji wynika, że Zarząd Województwa Śląskiego zupełnie nie chce zrozumieć prostych intencji, które przedstawiamy w imieniu klubu, które głównie przedstawiał kolega Kawulok. Nas boli, że wy w *Karcie Dużej Rodziny* z naszego własnego budżetu, z którego dokładamy do wielu zadań, chcecie dać tylko 18 tys. na te przysłowiowe, jak powiedziała Pani Dyrektor, znaczki czy koperty, czy na tą obsługę formalną. Nie jest prawdą to co padło z tej mównicy z wystąpienia Pani Radnej Biedy, że my we wszystkich instytucjach uczestniczymy w *Karcie Dużej Rodziny*. Przecież to jest nieprawdziwe zdanie ! A ono padło z tej mównicy ! Pokażcie mi jedną z instytucji służby zdrowia, która jest przecież podstawowa dla dużej rodziny, służba zdrowia, która uczestniczy w *Karcie Dużej Rodziny*. I intencją naszą jest, może formalnie rzecz biorąc ja też mam wątpliwości czy dzisiaj możemy doprowadzić do zmiany w budżecie, ale naszą intencją jest żeby dzisiaj Zarząd się zobowiązał, że na najbliższej sesji do *Karty Dużej Rodziny* dołoży 500 tys. zł z naszego własnego budżetu i że Zarząd przedstawi taką zmianę w budżecie w normalnie obowiązującym trybie, żebyśmy nie musieli dyskutować, że mądry, niemądry głos, ale zdyskwalifikowany nie z powodu tego czy jest zasadny, czy niezasadny, tylko z tego powodu, że formalnie nie możemy pomóc dużej rodzinie ! No moim zdaniem, mówię to w imieniu klubu, czyli zdaniem wszystkich radnych Prawa i Sprawiedliwości, to jest skandal, że nie chcecie pomóc dużej rodzinie i podpieracie się względami formalnymi. Nie będziemy się upierać, ale proszę o to żeby w imieniu Zarządu któryś z członków zobowiązał się, że w najbliższym czasie, na najbliższej sesji

Sejmiku te 500 tys., które pójdzie na te propozycje, które złożył Pan Radny Kawulok. Żadna jednostka służby zdrowia, jak nie dostanie dodatkowych pieniędzy z naszego budżetu, nie wykona za darmo żadnego badania i żadnej usługi, niezależnie od tego czy to będzie amputacja konieczna, czy innego rodzaju badanie, no bo tego nie robi, bo nie dostanie z Narodowego Funduszu Zdrowia. No myślę, że tym razem to już chyba jasno i prosto, Panie Przewodniczący, przedstawiłem o co chodzi naszemu klubowi.

- **radna Halina Bieda** – po raz drugi ! ... Tak jest ! ... Ja myślę tak, że to co Pan Piotr Czarnynoga powiedział, to *pocygał* dwa razy, bo po pierwsze trudno mi sobie wyobrazić, który szpital, żaden z naszych szpitali nie pobiera opłat za leczenie, to jak *Karta Dużej Rodziny* ma tam funkcjonować ? ...[głos z sali, poza nagraniem]... wszystkie pobierają za badania, ale my mówimy o różnego rodzaju usługach, tak ? Czyli to jest kwestia tylko wprowadzenia ewentualnej ulgi ... Ależ oczywiście że tak, bo *Karta Dużej Rodziny* nie polega na tym, że się coś dostaje fizycznie, tylko jak się idzie z *Kartą Dużej Rodziny*, to się uzyskuje ulgę w zakupie czy towaru, czy usługi, czy biletu i na tym polega *Karta Dużej Rodziny* ! No ale ja myślę, że jeśli rozumiecie to tego tak nie wypowiedacie i zarzucacie, że my nie chcemy pomóc dużej rodzinie, co jest absolutnie nieprawdą. Myślę, że nie taka jest idea *Karty Dużej Rodziny* żeby rozdawać środki. I to co Pani Marszałek powiedziała, i to co wszyscy doskonale wiecie, i wy i my, i też ci, którzy używają *Karty Dużej Rodziny*, to jest właśnie to, że jeśli w operze, idąc z *Kartą Dużej Rodziny*, uzyskujemy ulgę na bilecie, to tą różnicę, tak ? ... To trudno mówić, że jest to utrata dochodów, bo my nigdy nie wiemy czy opera by normalnie sprzedawała te bilety, czy nie, ale zakładamy że mogłaby sprzedać je wszystkie jako normalne, to z *Kartą Dużej Rodziny* sprzedaje te trzy, czy cztery, czy pięć, w zależności od tego ile osób idzie, sprzedaje je taniej ...[głos z sali, poza nagraniem]... ale kobieta ciężarna jeżeli jest w ciąży z pierwszym dzieckiem to nie ma *Karty Dużej Rodziny*, ona ją ma dopiero przy trójce dzieci. Ok., ale to jest wszystko do rozważenia, natomiast nieprawdą jest, że to jest 18 tys. zł tylko.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – więcej zgłoszeń do wypowiedzi nie widzę, wobec tego możemy przystępować do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	20
przeciw	11
wstrzym.	1

8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach (druk V/741):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Statutowo-Regulaminowej ... opinia pozytywna ... Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Wobec tego przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu statutu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (druk V/740):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Statutowo-Regulaminowej ... opinia pozytywna ... oraz Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ... [opinia pozytywna]. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! W związku z tym możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	1

10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 22 listopada 2017 roku (druk V/739):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Potrzebne jest wprowadzenie. Proszę bardzo, kto z Państwa ... ?

- **Pan Łukasz Tekeli, Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego** – tutaj chodzi o petycję dotyczącą troszeczkę *uchwały antysmogowej*, ale nie tylko. Wnoszącą petycję jest Izba Gospodarcza Sprzedawców Polskiego Węgla z siedzibą w Katowicach i zgodnie z ustawą o petycjach nie ma żadnego organu, który by to rozpatrzył, ta petycja jest skierowana do Sejmiku, stąd też projekt tej uchwały jest tutaj przez Państwa procedowany. Jeżeli chodzi o samą petycję w zakresie złożonym przez Izbę Gospodarczą, można ją podzielić na trzy punkty. Pierwszy punkt dotyczy zaniechania spalania odpadów i tutaj wynika to z ustawy o odpadach. Kolejna rzecz dotyczy już *uchwały antysmogowej* i doprecyzowania pewnej kwestii, zapisów w zakresie chociażby paliw, które są ujęte. Ja też od razu powiem, że ta petycja jest skierowana do szesnastu sejmików, więc ona jest bardzo ogólna i te wszystkie kwestie, które są tutaj poruszane, w dużej mierze są przez Sejmik Województwa Śląskiego przyjęte w *uchwale antysmogowej*. Jeżeli chodzi o trzeci postulat – oczywiście chodzi o kwestie promocyjne, kwestie edukacyjne, szkoleniowe, informacyjne na temat prawidłowości obsługi instalacji, to wszystko w petycji tym załączniku do uchwały w tym projekcie jest poruszone.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej ... opinia pozytywna jednogłośnie.

- **radny Jan Kawulok** – moje uwagi będą dotyczyły dwóch kolejnych uchwał w sprawie petycji, ponieważ na pewno zauważyliście wszyscy, że mamy odpowiedź na petycję, a nie mamy samej petycji. No bardzo trudno jest zajmować jak gdyby ... głosować za treścią odpowiedzi, nie mając pytań i ten temat wyszedł dzisiaj na posiedzeniu prezydium, również na naszym klubie. Tak się akurat składa, że jeżeli chodzi o tą drugą uchwałę, dotyczącą tej drugiej petycji, jako członek Komisji Statutowej dostałem treść petycji, więc spokojnie procedowałem tą petycję, natomiast faktycznie pytanie jest, no takie do radnych, czy nie powinniśmy mieć jednak kompletu tych dwóch dokumentów, czyli petycji, którą ktoś kieruje do nas, bo to jest petycja kierowana do nas, nie do żadnego członka, czy urzędnika i nasza odpowiedź. Bo na pewno stanowisko nasze jest co najmniej dziwne, bo odpowiadamy na dokument, którego nie mamy, więc ja tutaj zgłaszam taki wniosek formalny, jeżeli nie ma jakiegoś zakazu prawnego, a myślę że nie ma, żeby ... no bo dzisiaj prosił Pan Przewodniczący Karasek, żeby dzisiaj jak gdyby już przyjąć taką interpretację, że komisja to widziała i jak gdyby każdy klub ma przedstawicielstwo w komisji, więc uważajmy sprawę jakoby troszkę rozwiązaną. Natomiast bardzo bym prosił żeby następnym razem, no dając odpowiedź na petycję, dać również petycję, no bo wtedy każdy z nas będzie

mógł sobie wyrobić zdanie i głosuje choćby, że jest to na temat albo to nie jest na temat.

- **radny Tadeusz Gruszka** – uważam, że każda uchwała, w której jest mowa o naszej *uchwale antysmogowej* jest okazją dobrą aby przypomnieć pytanie, które zadałem prawdopodobnie już trzy miesiące temu, na które starał się odpowiedzieć Wicemarszałek Michał Gramatyka. I przypomnę to pytanie: na jakim etapie są negocjacje w sprawie możliwości dotowania mieszkańców domów jednorodzinnych w wymianie tzw. *kopciuchów*, aby była ta możliwość tak samo, tak jak żeśmy to już od początku mówili, jak w województwie małopolskim ?
- **radny Zbigniew Przedpelski** – ja chciałem zauważyć, że jednak nie jestem w stanie jako radny odpowiedzialnie głosować za odpowiedzią na petycję, o którą dziękuję za to wystąpienie Panie Dyrektorze, no ale był Pan łaskaw powiedzieć: punkt pierwszy dotyczy tego, punkt drugi dotyczy tego i punkt trzeci dotyczy tego. Panie Przewodniczący ! Ja ze względów formalnych, jak również praktycznych, nie chciałbym już robić nadmiernego kłopotu, ale jako radny chciałem jednak postawić wniosek o odczytanie przed głosowaniem wszystkim radnym treści tej petycji, która wpłynęła.
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – ja do Pana Radnego z informacją – w marcu negocjacje się zakończą. To są takie kompleksowe negocjacje dotyczące propozycji zmian w *Regionalnym Programie Operacyjnym*. One odbywają się dwuetapowo, tzn. po pierwsze musimy mieć zgodę strony rządowej na to żeby wystąpić z naszymi propozycjami do Komisji Europejskiej i po tym etapie właśnie jesteśmy. Zaczynamy obecnie rozmowy z Komisją Europejską, czyli z ekspertami Komisji Europejskiej i w momencie kiedy przejdziemy przez te rozmowy z sukcesem, a wszystko na to wskazuje, myślę, że w połowie marca będziemy mogli się cieszyć z nowych ustaleń, które umożliwiają m.in. tą inicjatywę, o której Pan wspomniał, ale też parę innych, które są w mojej ocenie bardzo cenne.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – petycja, którą procedujemy, liczy sześć stron. Zgodnie z obietnicą możemy czytać. Czytamy ? ... Życzy Pan sobie ? Panie Dyrektorze ! Proszę czytać !
- **Pan Łukasz Tekeli, Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego** – treść petycji: na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach w imieniu *Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla* przesyłam petycję: *Nie dla smogu, tak dla węgla*, którą poparło 18.185 osób. W ramach niniejszej petycji żądamy – punkt 1: skutecznego egzekwowania zakazu spalania śmieci na terenie wszystkich województw, jak również do

podjęcia we wszystkich województwach działań edukacyjnych, szkoleniowych, informacyjnych, w tym szkoleń, konferencji, prelekcji i pokazów, zamieszczania informacji w prasie oraz na stronach urzędowych na temat zakazu spalania śmieci. Punkt 2 – podjęcia przez wszystkie sejmiki wojewódzkie wspólnych działań i prac celem ujednoczenia przez wszystkie województwa, zarówno uchwalonych, jak i planowanych uchwał antysmogowych, które posiadają umocowanie w treści art. 96 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w tym żądamy od Sejmiku Województwa Małopolskiego oraz Śląskiego niezwłocznego podjęcia stosownych uchwał w celu wprowadzenia zmian do treści obecnie uchwalonych uchwał antysmogowych na terenie Małopolski i Śląska, według postulatów opisanych poniżej, jak również od pozostałych sejmików wojewódzkich uwzględnienia w projektowanych i planowanych uchwałach antysmogowych następujących postulatów: a) opracowania i ujednoczenia pojęcia najbardziej emisyjnych paliw węglowych, tj. mułu węglowego, flotu, flotokoncentratu węglowego oraz natychmiastowego wprowadzenia w drodze uchwał antysmogowych zakazu spalania tych paliw oraz zakazu spalania w kotłach małej mocy węgla brunatnego; b) opracowania zapisów uchwał antysmogowych tak aby nie eliminowały z rynku paliw węgla kamiennego w asortymencie miał; c) dopuszczenia do ogólnego stosowania następujących instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych: 1) w przypadku instalacji dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania, kotłów CO, dopuszczenia instalacji spełniających minimum standard emisyjny zgodnie z trzecią klasą według normy PN EN 303-5:2012 pod względem granicznej wartości emisji zanieczyszczeń; 2) w przypadku instalacji, które wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła z przenoszeniem ciepła do innego nośnika, w miejscowe ogrzewacze pomieszczeń dopuszczenia instalacji osiągających sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80 %, lub w których emisja pyłu osiąga wartość określoną w punkcie 2 lit. a załącznika drugiego do rozporządzenia Komisji Europejskiej z 2015 roku w sprawie wykonywania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe; d) dopuszczenia do ogólnego stosowania w instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych, wszelkiego rodzaju rozwiązań technicznych, w których instalacja zapewni obniżenie wartości emisji zanieczyszczeń do poziomów zgodnych z uchwałą antysmogową, w tym: 1) w przypadku instalacji dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania, kotłów CO, w szczególności dopuszczenia do stosowania elektrofiltrów, które w połączeniu z kotłami klasy trzeciej i czwartej, według normy PN EN 303-5:2012, obniżają wartości emisji zanieczyszczeń do poziomu zgodnego z piątą klasą według normy PN EN 303-5:2012, a w połączeniu z kotłami pozaklasowymi obniżają wartość zanieczyszczeń do poziomu zgodnego z trzecią klasą według normy PN EN

303-5:2012; 2) w przypadku instalacji, które wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do innego nośnika, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, w szczególności dopuszczenia do stosowania elektrofiltrów, które po zamontowaniu obniżą emisję pyłów do wartości określonych w punkcie 2 lit. a załącznika 2 do rozporządzenia Komisji Europejskiej z 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe; e) dopuszczenia do ogólnego stosowania modeli instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych z ręcznym podawaniem paliwa, jeżeli zapewniają obniżenie wartości emisji zanieczyszczeń do poziomu dopuszczonego przez uchwałę antysmogową; f) zagwarantowania w treści uchwał antysmogowych przez województwa wsparcia finansowego dla właścicieli lub użytkowników instalacji polegającego na udzielaniu im bezzwrotnego dofinansowania na dostosowanie instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, do standardów wskazanych w uchwale antysmogowej, przy czym wsparcie to powinno wynosić od 50 do 100 % wartości inwestycji dostosowującej instalację, nie mniej jednak niż 5.000 w przypadku konieczności wymiany kotła lub całej instalacji; kierowania się przy dokonywaniu zmian jak i opracowywaniu projektów uchwał antysmogowych zasadami zrównoważonego rozwoju, proporcjonalności i sprawiedliwości społecznej, uwzględnienia i dopuszczenia wszystkich możliwych środków i sposobów pozwalających i umożliwiających osiągnięcie celów uchwały, niedyskryminacji części istniejących lub potencjalnych rozwiązań technicznych pozwalających osiągnąć cel uchwały przy jednoczesnym uprzywilejowaniu rozwiązań tradycyjnych i ułatwiających kontrolę przestrzegania uchwały; 3) podjęcia we wszystkich województwach działań edukacyjnych, szkoleniowych i informacyjnych, w tym szkoleń konferencji, prelekcji, pokazów, zamieszczania informacji w prasie oraz na stronach urzędowych na temat prawidłowej obsługi i utrzymania domowych instalacji grzewczych, stosowania ekologicznych i nowoczesnych technik palenia węglem i drewnem. Na tym kończą się postulaty, jest uzasadnienie, nie wiem czy Państwo sobie życzą żeby to uzasadnienie też czytać ?

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – myślę, że byśmy dziękowali Panu Dyrektorowi za prezentację. Chcę Państwu przypomnieć, że w dotychczasowej praktyce tylko członkowie komisji merytorycznej otrzymywali treść petycji i należy w tym miejscu powiedzieć rzecz oczywistą, że członkowie komisji merytorycznej reprezentują nas wszystkich radnych wydając opinię. Dlatego też dotychczasowa praktyka była dobra – tak bym chciał ocenić, niemniej jednak żeby nie tracić czasu na sesji to myślę, że wprowadzimy – taka jest moja silna sugestia, powiedziałbym, no bo ja polecać tutaj nie mam do końca prawa, byśmy także przy rozpatrywaniu petycji, także

samą petycję jako załącznik wszystkim radnym załączali. Tyle ! Pan Piotr Czarnynoga jeszcze koniecznie, tak ? Proszę bardzo !

- **radny Piotr Czarnynoga** – jak potrzebny jest, Panie Przewodniczący, ten prosty fakt żeby nie otrzymywać tylko komentarzy, uzasadnienie jest jednak formą komentarza do petycji, czyli żeby jednostronnie nie patrzeć na zagadnienie, to niech świadczy fakt, że ja dopiero przed chwilą – i tu dziękuję koledze Przedpełskiemu za to, że wnioskowałem o to żeby ta petycja była przeczytana – do mnie, radnego Sejmiku Województwa Śląskiego dotarł fakt, że w petycji proszą nas, Sejmik Województwa Śląskiego, abyśmy się ponownie odnieśli do kwestii tego, że *uchwała antysmogowa*, za którą sam głosowałem, jest w swojej istocie rzeczą *uchwałą antywęglową*. Kiedy uczestniczyłem w dyskusji o przyjęciu *uchwały antysmogowej* – nazywam ją tak w skrócie i będę to tak robić dla ułatwienia – ja z tego miejsca dziękowałem Zarządowi, że przygotował po wielu miesiącach dyskusji uchwałę, która nie jest *uchwałą antywęglową*. Niestety, o ile nikt nie kwestionuje faktu, że nie należy palić flotami, czy mułami, to wypasowanie naszym zakazem z rynku energetycznych miałów sprawia, że ta uchwała jest *antywęglowa* i w jakimś stopniu przyczyniła się do znaczącego wzrostu cen węgla w tym sezonie grzewczym i zapewne będzie miała taki znaczący wpływ na ceny węgla w następnym okresie, bo proszę Państwa, wielu radnym umknęło – mnie niestety umknęło – w dyskusji nad przyjęciem tej uchwały, że kiedy zabrania się palić miałem, w którym zawartość tego składnika, który mierzony jest od 0 do 3 mm i zawartość tej części węgla wymierzonej od 0 do 3 mm jest poniżej 20 %, że taki miał wycofujemy z rynku, to praktycznie każdy miał węglowy wycofujemy z rynku. I Panie Marszałku ! Ja nie wiem czy w tych dyskusjach, które są publicznie toczone w mediach, gdzie Pan na przykład publicznie dyskutuje – my tego słuchamy popierając Pana, naszego Marszałka, bo myśmy też, radni PiS-u, podnieśli rękę za *uchwałą antysmogową* – gdzie Pan oczekuje od Pana Prezesa Rogali merytorycznych argumentów, kiedy on mówi, że *Polska Grupa Górnicza* ma bardzo poważne kłopoty na rynku z powodu naszej *uchwały antysmogowej*. To nie są żarty ! Ja radny, i myślę, że wielu takich jak ja, głosowaliśmy nad uchwałą antysmogową nie mając do końca świadomości – my nie jesteśmy specjalistami od sprzedaży węgla, ja przepracowałem 20 lat w górnictwie na dole, na Kopalni *Ziemowit*, ale nie jestem specjalistą od węgla, ja się tam specjalizowałem w elektronice, w automatyce i do mnie dopiero przy dyskusjach, przy takich dyskusjach jak ta petycja, dotarło, że wycofaliśmy z rynku wszystkie miały energetyczne. Jeżeli w tej petycji tak bardzo gładko prześlizgnęliśmy się odrzucając tą petycję, to chyba zrobiliśmy błąd. Dlatego ja proszę – to nie jest problem, który ma odcień klubowy, to jest problem, który ma odcień lepszej czy gorszej kondycji górnictwa węgla kamiennego śląskiego, no też i Bogdanki – pochylmy się nad tym jeszcze raz, wycofajmy

odpowieź na tą petycję i ten problem z dzisiejszej sesji, przedyskutujemy jeszcze raz kwestie miału, bo to też jest częścią tej petycji, jak wysłyszałem nie czytając petycji, no bo nie miałem takiej możliwości, bo nikt mi jej nie dostarczył w ramach przygotowania do dzisiejszej sesji. Dlatego, Panie Marszałku, ja bardzo proszę w imieniu myślę wszystkich radnych tutaj z Górnego Śląska, wszystkich radnych, którym nieobcy jest interes górnictwa węgla kamiennego, abyśmy się poważnie pochyłili jeszcze raz nad problemem zakazu stosowania miałów energetycznych w kotłach wysokiej, także piątej klasy. Kiedy kupujemy kocioł czwartej, piątej klasy, tam jest napisane, że on jest także na miał węglowy. No to każemy takie kotły kupować, każemy wymieniać i zabraniamy w tych kotłach palić paliwem, które producent kotła piątej klasy, spełniającego te wysokie standardy ochrony powietrza, dopuszcza do stosowania. Jest tu elementarny brak logiki i nie jest to rozmowa o błahych sprawach.

- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** – powiem tak, Panie Radny, no *pojechał Pan równo* ! Bo powiem też, rozumiem że *uchwała antysmogowa*, to przez to zwiększyła się cena węgla, tak ? No to mówię: przesadził Pan ! ...[głos z sali, poza nagraniem]... Ale Pan to powiedział ! Po pierwsze – w ciągu tamtego roku spadła produkcja węgla o 10 %. No, przypomnijmy sobie, nie zamykaliśmy kopalń, tylko je wygaszaliśmy, to było wiadomo, że konsekwencje z tego tytułu. Dwa – jeżeli chodzi o miały – w przemyśle, czyli w elektrociepłowniach, nie ma problemu żeby miały nie palić, natomiast mówimy o indywidualnych i to że miałami się pali, to ma wpływ na to, że ten smog jest ! I myślę, że tutaj zmiana *uchwały antysmogowej* nie ma i nie będzie miała wpływu na cenę węgla, bo o to mi najbardziej chodzi. Przecież rynek światowy, cena węgla poszła do góry ... bo taki byłby odbiór, że poprzez *uchwałę antysmogową* poszła cena węgla. To nie ma nic wspólnego jedno z drugim ! Tyle !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Panie Marszałku ! Zwrócę się bezpośrednio, bo zamierzam się odnieść do wystąpienia Pana Marszałka Dąbrowy, to że poprzez naszą *uchwałę antysmogową* wpłynęliśmy bezpośrednio na rynek węgla, to to jest teza, która jest stawiana powszechnie w dyskusji, która się toczy przy tej kwestii. Ja powtarzam tezy, które są publicznie każdemu dostępne kto ma uszy do słuchania, a oczy do widzenia. I tu nie trzeba specjalnie być radnym, a przecież niedawno mieliśmy okres barbórkowy, kiedy w mundurach górniczych albo zapraszani przez górników bardzo chętnie żeśmy się w ich towarzystwie pokazywali. Panie Marszałku ! Nie dotarło tam do Pana takie pytanie, które ja tu publicznie postawiłem, żeśmy trochę lekkomyślnie przyjmując tą uchwałę w zbyt ostrym brzmieniu, jeszcze raz powtórzę, szczególnie w tej części związanej z miałami, w sposób jednoznaczny wpłynęli na ceny węgla. A ktoś mógłby dowcipnie

skomentować to co Pan powiedział żeśmy wpłynęli także na ceny węgla światowego. Ja nie zamierzam się tu bawić w dowcipy, ale cóż z tego że rynek węgla, to się tam mówi rynek węgla ARA, bo w portach Amsterdam, Antwerpia i Rotterdam, to jest analizowane na bieżąco i to jest jeden fakt i tego nie trzeba nam przypominać. Ci, którzy żyją na Śląsku, interesują się ceną węgla, bo go kupują też żeby opalić swój własny dom, to dobrze o tych wszystkich czynnikach wiedzą, ale nie unikniemy zarzutu i nie unikniemy powrotu do dyskusji o tym miało nieszczęsnym w tym przedziale od 0 do 3 mm i w tym przedziale 20 % i żadne tutaj argumenty, Panie Marszałku, nie są istotne wobec faktów, które nastąpiły w gospodarce województwa śląskiego, w górnictwie, od czasu kiedy w kwietniu przyjęliśmy *uchwałę antysmogową*.

- **Marszałek Wojciech Saługa** – bardzo szkodliwe, złe wystąpienie w tym miejscu Panie Radny. Powielanie jakichś głosów, jakichś, jakiegoś lobby – nie wiadomo czyje interesy Pan tu reprezentuje, ale na pewno nie tych mieszkańców, którzy wdychają dzisiaj to świństwo, które jest w powietrzu. Na pewno nie ich ! I wrabianie, proszę Pana, nas przez Pana Prezesa Polskiej Grupy Górniczej w jego kłopoty, jego firmy, jest skandaliczne. Pan to, niestety, powtarza. Mam tu odpowiedź Pana Ministra Tobiszowskiego na interpelację Pana Posła Polaka w sprawie wzrostu cen węgla. Proszę Pana ! Nic o smogu ! To tylko na jakiś użytek, jakichś rozmów, czyjegoś lobby z Panem Prezesem podaje takie miejsce. Proszę żeby ktoś udowodnił, że smog wpłynął na cenę węgla. I druga rzecz – bardzo bym Pana prosił nie powtarzać szkodliwych tez, smog traktować nie w kategoriach co wolno palić, a co nie, tylko co wdychamy, jak się po tym czujemy, ile krócej żyjemy, na co chorujemy – tym by się Pan zainteresował ! Proszę Pana ! Ceny wzrosły 65 % w ciągu jakiegoś tam okresu, w ciągu roku ostatniego, tak ? Ze względu na smog ? Takie bzdury Pan tu powtarza ? Powiem Panu tak: naprawdę wstydziliby się Pan ! Wstydziliby się Pan obarczać nas, samych siebie, wzrostem cen węgla ! 65 % wzrosły ceny węgla na świecie, a Pan mówi, że z powodu *uchwały antysmogowej* ? W Australii, proszę Pana, we Francji, w Szwecji, w Nigerii, wszędzie ten węgiel wzrósł. Proszę Pana ! Jeżeli chodzi o normy paliw dopuszczamy spalanie miału, tylko pewne gramatury, miał jest od 0 do 31,5 mm. My nie dopuszczamy od 0 do 0,3 – tego nie dopuszczamy, a resztę dopuszczamy ...[głos sali, poza nagraniem]...

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę się dać wypowiedzieć Panu Marszałkowi...

- **Marszałek Wojciech Saługa** – więc proszę wpłynąć na swoje środowisko polityczne, potrzeba nam ustawy o normach paliw – przydałoby się – i wtedy mielibyśmy łatwiej, wie Pan, jakby się w ogóle rząd tym zajął to by zdjął może z naszego Sejmiku to odium zajmowania się smogiem. Na dzisiaj słabo

to wygląda. Pan Premier Morawiecki jeszcze jako wicepremier czternaście też ogłosił, że je wdroży, na razie wdrożono jedną odnośnie norm dla jakości kotłów, czekamy na kolejne trzynaście. Więc jeszcze raz apeluję do wszystkich Państwa Radnych ! Smog to jest zdrowie, to jest życie, to jest jakość powietrza, oczywiście ważne jest czym palimy i to ma na to wpływ. My możemy rozmawiać i ja nie mówię, że ta uchwała jest najlepsza na świecie i jest nie do zmiany, ale dyskutujemy ... ale Pan to zrobił publicznie, proszę Pana ! Tu są media, tu ludzie słuchają i powtarza Pan rzeczy, które nie są sprawdzone, tak ? Ja bym to potraktował jako pomówienia.

- **radny Jan Kawulok** – w poprzednim wystąpieniu mówiłem bardzo łagodnie o tej fikcji udzielania odpowiedzi jak się nie ma pytania. Sam zostałem wprowadzony w błąd, bo się pytałem czego ta petycja ... a jakiś mieszkaniec Śląska się zwrócił w sprawie smogu. Panie Przewodniczący ! Byłoby honorowo ten punkt zdjąć z porządku obrad, rozdać radnym jako autorom adresatom petycji, to my jesteśmy, a nie jakiś urzędnik pisze odpowiedź, a my ją mamy przegłosować. Z całym szacunkiem dla tego urzędnika. Przepraszam ! Przy tej dyskusji, którą tu Pan Marszałek [...?], Pan Piotr, czy nie byłaby inna ta dyskusja jakbyśmy mieli to wystąpienie ? Ja naprawdę uważam, że zeszliśmy do jakiegoś dna, gdzie przyjęliśmy, że radny ma prawo przegłosować odpowiedź, a nie ma prawa się pytać o treść pytania. To jest chyba ... do tego nie trzeba ani tego premiera(?), ani tego, to wymaga przyzwyczajenia ! I ponieważ ta dyskusja, która zupełnie tak się zrodziła bardzo burzliwa, proponuję rozdać wszystkim radnym treść tej petycji, wycofać z porządku obrad, na Komisji Środowiska przedyskutować temat jeszcze raz, rozdać radnym te materiały, i rozwiązać problem jak przystało na radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, a nie że to szybko przejdzie, porządek obrad, bo się spieszymy. Dlatego mój wniosek, oczywiście Pana decyzja, i naprawdę nigdy już proszę nie przedstawiać radnym odpowiedzi na cokolwiek jeżeli nie będzie dołączonego pytania, bo odpowiedź można sformułować tak. Przeczytajcie dokładnie treść tej odpowiedzi, ja teraz to zauważyłem, nigdzie nie wynika z tego kto jest autorem tych pytań. Przecież to jest ważne ! Dlaczego myśmy poszli w tym kierunku, ja nie wiem jakiejś łatwizny, ale też chyba i takiego, nie wiem, przyzwolenia na *bylejakość*.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Proszę jeszcze zaczekać ... Pytanie, bo Pan Radny Piotr Czarnynoga i Pan mówi: dobrze byłoby zdjąć w porządku dziennego, ale wyraźnego wniosku nie ma. Składacie Państwa wnioski o zmianę w porządku dziennym, w efekcie czego zdejmujemy punkt 10, czy też tylko to sobie takie na okrągło mówienie ? ... Przepraszam za kolokwializm.

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Jest Pan Przewodniczącym Sejmiku, rozesłał Pan materiały, w których jest zawarta odpowiedź, a nie dołączył Pan pytań. Jeżeli Pan uważa, że ja to będę składał jako wniosek formalny, który wy w głosowaniu odrzucicie ? Nie ! Ja oczekuję od Pana, że Pan to wycofa ! Dlaczego ? Z prostej przyczyny, bo Pan nie dopełnił obowiązku, Pan nie przedstawił kompletu dokumentacji.

- **radny Zbigniew Przedpełski** – tym razem zwrócę się przede wszystkim do Pana Marszałka, bo Pan również *jedzie po bandzie*. Żeby tak przygotować dla radnych wojewódzkich materiały ? Powiedział Pan, że nie wie Pan czyje interesy reprezentujemy, bo wpłynęła petycja od jak się okazuje zupełnie poważnej instytucji, zupełnie poważnie napisana. A pytam się: Pan czyje interesy reprezentował poddając projekt *uchwały antysmogowej*. Nikt tej uchwały nie sporządzał ? Tam chyba też byli jacyś aktorzy. I obraża Pan nas tu systematycznie, wychodzi Pan i mówi: *gadasz Pan, Panie Radny, bzdury !* To jest Pana argumentacja ?!! To są Pańskie rzeczowe argumenty ?! Wychodzi na to, że tylko takie argumenty, tylko takich Pan używa, najczęściej ! ...[głos z sali, poza nagraniem]... Marszałek może krzyczeć ? ...[głos z sali, poza nagraniem]...

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę nie przeszkadzać mówcy, rzeczywiście mikrofony dzisiaj dobrze działają...

- **radny Zbigniew Przedpełski** – Panie Przewodniczący ! Chciałem wyrazić stanowczy protest przeciwko temu jak jesteśmy traktowani przez Pana Marszałka Województwa. I jeszcze jedno ! Nie wiem jak Państwo za tym zagłosujecie, ale my oczywiście, przynajmniej ja zagłosuję przeciw. Na podstawie tego co mi zaprezentowano ja nie mam żadnej możliwości jako radny rozstrzygnąć merytorycznie, nawet szans mi nie dano, merytorycznego odniesienia się do treści tej petycji.

- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** –...Szanowni Państwo Radni, szczególnie Panie Radny Przedpełski, mój ulubieńcze ! W szkole muzycznej na zajęciach z emisji głosu moja pani profesor powtarzała zawsze: *głośno nie znaczy dobrze*. To, że Pan będzie krzyczał z tej mównicy na mojego szefa, to w żaden sposób nie podnosi wartości merytorycznej Pana wypowiedzi, która co żal stwierdzić, no niestety była znikoma. Proszę oddzielić dwie kwestie – kwestię, za którą Marszałek jest odpowiedzialny, czyli jego słuszną wypowiedź skierowaną do Pana Radnego Czarnynogi, i kwestię, za którą Pan Marszałek odpowiedzialny nie jest, czyli kwestię przygotowania materiałów, które trafiają do radnych Sejmiku. I ja rozumiem, że chcecie Państwo przenieść tą dyskusję na nieco inny obszar, w logice się to nazywa strącenie wątku albo po łacinie *ignoratio elenchi*, ale to naprawdę jest chwyt erystyczny,

który przez klasyka jest wymieniony w gronie tych nie do końca lojalnych, więc polecam ich nie stosowanie. A co do wpływu uchwały Sejmiku na wzrost cen węgla, to podpisuję się pod każdym słowem wypowiedzianym przez Pana Marszałka Wojciecha Saługę, dlatego że ta uchwała ma doprowadzić do tego żeby moje dzieci i Pańskie dzieci i Pańska rodzina na Śląsku oddychała lepszym powietrzem, a to jest, myślę, celem nas wszystkich, niezależnie od barw partyjnych.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – więcej zgłoszeń do dyskusji nie widzę. Chcę tylko nam wszystkim przypomnieć, że w projekcie odpowiedzi na petycję wszystkie punkty zawarte w samej petycji są określone, tak, że nawet czytając odpowiedź można dojść do wniosku, że wszystko jest jasne. A ponadto chcę powtórzyć co wcześniej powiedziałem – merytoryczna komisja miała komplet dokumentów i komisje działają, może to jest wielki skrót ale i zarazem dobry kierunek, w imieniu nas wszystkich radnych, całego Sejmiku i wydają opinie, a opinia jest pozytywna. Jeśli nie ma dalszych głosów zarządzam głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	12
wstrzym.	0

11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 2 lutego 2018 roku (druk V/744):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę bardzo ! Czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tejże uchwały ? Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Statutowo-Regulaminowej ... opinia komisji pozytywna. Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! W związku z tym przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	12
wstrzym.	0

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – chciałem raz jeszcze złożyć taką deklarację, że rzeczywiście potrzebny jest komplet dokumentów, w tym sama petycja, jeśli w przyszłości takowe będą następowały, żeby nie

było dyskusji, a nade wszystko, Szanowni Państwo, niektórzy z Państwa przed sesją mnie proszą żeby jak najkrócej były obrady sesji. Jak ja mogę skracać jak tu jest tak wiele głosów, dodam cennych ? Dlatego też róbmy wszystko żeby na przyszłość wszystko było w zakresie merytoryki wyczerpane w ramach omawiania projektów uchwał, a zarazem w miarę możliwości sprawnie i efektywnie...

12. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – materiał został Państwu przekazany na piśmie oraz mailem, zawiera część opisową i tabelaryczną. Czy są uwagi, zapytania do przedłożonego sprawozdania w tym zakresie ? ... Nie ma ! Przyjmujemy sprawozdanie. Punkt kolejny...

13. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa zechce zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Udzielam głosu Panu Marszałkowi Stanisławowi Dąbrowie...

- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** –...Panie, Panowie Radni ! Nie byłem na ostatniej sesji, ale do mnie dotarło że Pan Radny Czarnynoga chciał informacje na temat *Przewozów Regionalnych, Kolei Śląskich* w związku z ...[głos z sali, poza nagraniem]... proszę ? ... Ale mówię, chciałbym przedstawić taką krótką informację jak to wygląda. Przygotowaliśmy prezentację, w związku z tym jak będą potem pytania, to czy ja, czy jest Prezes Dinges, będzie można także w ramach sprawozdania Zarządu, tak, że chciałbym żeby w tym punkcie była ta informacja przedstawiona. Jak to wygląda w województwie śląskim jeżeli chodzi o przewozy pasażerskie w transporcie kolejowym ? Województwo śląskie ma prawie 2000 km dróg kolejowych, czy linii kolejowych i jest to największa gęstość w kraju, bo to jest 16 km na 100 km². Dane jak chodzi o ilość odprawianych pasażerów w województwie śląskim przez wszystkich przewoźników to jest prawie 20 mln, to są dane z 2017 roku, natomiast przewoźnicy regionalni – czyli mówimy o *Przewozach Regionalnych i Kolejach Śląskich* – to jest 17,3 mln. Jak wyglądała ilość pasażerów w *Kolejach Śląskich* w poszczególnych latach od 2013 roku do 2017 ? Ten 2013, kiedy rozpoczął się proces restrukturyzacji, ilość pasażerów to jest 16,4, cały czas do 2016 jednak powoli spadała,

natomiast w 2017 zaczęła rosnać i to można powiedzieć niezależnie od ilości *pociągokilometrów* kontraktowanych przez Województwo dla przewoźników regionalnych. Następny slajd – jest pokazana praca eksploatacyjna, która jest wykonywana dla Województwa Śląskiego przez tych dwóch przewoźników. Ta czerwona to oznacza że to są *Przewozy Regionalne*, niebieska – *Koleje Śląskie*. W 2011 roku w sumie było zakontraktowanych 8 mln 790 tys. km. Ona oczywiście w tym 2014, w tym kiedy ten proces restrukturyzacji był taki dość mocny, zeszła do 7,5 mln *pociągokilometrów*, ale potem w następnych latach cały czas systematycznie rosła i teraz na 2018 rok została już zakontraktowana ta ilość 8 mln 860 tys. *pociągokilometrów*, czyli można powiedzieć, że wróciliśmy do tego roku 2011 już troszeczkę z takim *nawisem*. Chodzi o to, że od 2014 roku już stabilnie płacimy, czyli zabezpieczamy w naszym budżecie kwotę 180 mln zł, czyli Województwo Śląskie, można powiedzieć, *wymusza* na przewoźnikach żeby coraz mniej płacić za jeden *pociągokilometr*, no bo przy tej kwocie widać, że to jest wzrost prawie, no lepiej jak 15 %, czyli znaczy że efekty działania widać. I tutaj chcielibyśmy na następnym slajdzie pokazać informację jak wygląda stan ilościowy taboru przez *Koleje Śląskie*, jak to wyglądało w 2011 i w poszczególnych latach. Widać, że w początkowych latach bardzo dużo żeśmy wydzierżawiali pociągów, mieliśmy niewiele własności, bo ta niebieska to właścicielem jesteśmy my, Województwo, natomiast ta czerwona to sukcesywnie wzrasta ilość pociągów *Kolei Śląskich*, czyli już sami sobie kupują. Więc to przynajmniej w mojej ocenie jest prawidłowy trend – ilość wydzierżawianych pociągów spada. Oczywiście założone jest, że na koniec roku 2018, jeżeli ten kontrakt, który został podpisany z PESA na zakup 19 w sumie pociągów, to może doprowadzić do sytuacji takiej, że nie będziemy musieli wydzierżawiać żadnych pojazdów kolejowych, bo to co kupione będzie przez Województwo, w posiadaniu Województwa, i to co posiadać będą *Koleje Śląskie*, wystarczy żeby tą ilość *pociągokilometrów*, czyli około 9 mln, realizować. Następny slajd to jest wynik finansowy i też widziecie Państwo jak to wyglądało, że od 2011 do 2013, ja to mówię *tego nieszczęsnego*, nastąpiła bardzo duża strata i to przede wszystkim w pierwszym półroczu 2013, gdzie ta strata wynosi prawie 60 mln zł i potem od 2014 systematycznie niewielki zysk *Koleje Śląskie* uzyskują. Oczywiście on nie jest jakiś tam duży, ale jest wystarczający żeby można było spokojnie inwestować. Oczywiście ten wynik finansowy 3,73 mln za 2017 jest wynikiem wstępnym, ale myślę, że on nie będzie odbiegał jakoś wielce jak biegły zrobi już sprawozdanie. I oprócz tego, że *Koleje Śląskie* kupują, następne to są inwestycje pozataborowe spółki *Koleje Śląskie*, oprócz tego, że inwestowany jest zakup taboru kolejowego, to także inwestowana jest, bo została wydzierżawiona na 15 lat, ta główna stacja na Raciborskiej, tam gdzie właściwie zostało już wszystko przeniesione, zostało zmodernizowane, wyremontowane i w tej chwili widać też, że te pieniądze na te działania szły. Oczywiście też widać, że ten 2014, 2015, i to po tych działaniach

restrukturyzacyjnych były niewielkie wydatki inwestycyjne, natomiast już w następnych latach jest coraz lepiej. Przechodzimy do następnego punktu, czyli jak wyglądała poprawa oferty pracy przewozowej na wybranych liniach i też tutaj w poszczególnych latach – to co jest czerwone, to jest Częstochowa – Zawiercie na trasie Zawiercie – Katowice, żółte Katowice – Gliwice, tak samo widać, że ta oferta przewozowa systematycznie się, od tego oczywiście 2014, też poprawia. Następny slajd jest oczywiście też podobny, czyli pokazujący jak to jest na odcinku Katowice – Tychy Lodowisko. Tak samo widać, że powoli, systematycznie poprawa następuje oferty przewozowej na tym poziomie. I teraz to co jest, tak bym powiedział, taką najważniejszą sprawą – ile dopłacamy do jednego *pociągokilometra* dla przewozów, ile płacimy *Przewozom Regionalnym*, ile płacimy *Kolejom Śląskim*? I przez pierwsze lata, te które tutaj są pokazane, czyli 2011, 2012 i 2013, więcej płaciliśmy *Przewozom Regionalnym* niż *Kolejom Śląskim*. W trzech latach następnych, 2014, 2015 i 2016, więcej płaciliśmy *Kolejom Śląskim*, ale systematycznie spadała ta różnica, natomiast 2017 i 2018 znów więcej trochę płacimy *Przewozom Regionalnym* niż *Kolejom Śląskim*. W mojej ocenie te działania są, przynajmniej tak uważam, racjonalne. Oczywiście zagrożenia są. To nie jest tak, że to jest wszystko bardzo dobrze w *Kolejach Śląskich*, jeszcze jest wiele do zrobienia, natomiast jak dojdzie do tego że trafią te wszystkie pociągi – mam nadzieję że nic się nie stanie z kontraktem, z PESA – bo gdyby się zdarzyło coś w PESA, a wiadomo że ostatnie czasy pokazują, że są tam problemy finansowe. Kontrakt, uważam że mamy bardzo atrakcyjny podpisany, czyli nie płacimy właściwie porównując do innych województw, które zakontraktowały wykonanie swoich pojazdów, no to płacimy bardzo, tak bym powiedział, niedrogo, czyli bardzo konkurencyjnie ten przetarg wygląda. Tylko mówię, no dla mnie jest jakieś tam zagrożenie, że może być problem z PESA, ale mam nadzieję, że będzie wszystko OK. Oczywiście jest jeszcze temat, że trzeba by było wykupić Raciborską, bo ona jest wydzierżawiona na długi okres czasu, sporo pieniędzy zostało tam zainwestowanych, natomiast warto by doprowadzić do tego żeby *Koleje Śląskie* stały się właścicielem tej bazy. Jak będą jakieś pytania jest Pan Prezes Dinges, jest wydział, także do dyspozycji jesteśmy. Tak, że taka krótka informacja, że tak powiem nie wygląda to tak źle.

- **radny Piotr Czarnynoga** – jeśli się nie mylę, bo już pamięć potrafi być zawodna, ale to chyba po raz pierwszy w tej kadencji Sejmiku mamy jakieś konkretne dane o pracy przewozowej, o kosztach, o polityce taborowej w tak poważnej kwestii jak przewozy pasażerskie kolejowe, no i naszej instytucji jak *Koleje Śląskie*, ale Panie Marszałku, to jednak nie jest w żadnym stopniu odpowiedź na tezę, którą postawiłem imieniu klubu Prawa i Sprawiedliwości w czasie dyskusji o budżecie. I to było nie po raz pierwszy, bo ja tą tezę stawiam właściwie w tej kadencji za każdym razem kiedy dyskutujemy o

budżecie. Ta teza brzmi tak, że: dopłacamy do *Kolei Śląskich* i do przewozów pasażerskich kolejowych grubo ponad to co moglibyśmy płacić, gdybyśmy nie stworzyli *Kolei Śląskich* i gdybyśmy jednak kontynuowali współpracę z *Przewozami Regionalnymi*. I ta szczegółowa teza była taka: czy prawdą jest, czy nieprawdą, że *Przewozy Regionalne* przed rokiem 2010 – czyli przed stworzeniem [*Kolei Śląskich?*], do czego się Pan w żadnym stopniu tutaj nie odniósł – woziły naszych pasażerów taniej i wykonywały większą pracę przewozową i jednocześnie – bo to jest następna kwestia, to nie jest to samo – przewoziły większą, czy mniejszą liczbę pasażerów ? Z tych danych tylko w tym okresie, kiedy już posiadamy to swoje przedsiębiorstwo *Koleje Śląskie*, wynikałoby żeśmy jednak stracili pasażerów w znacznym stopniu. Ale ta moja teza z dyskusji o budżecie na rok 2018 i z dyskusji o budżetach na 2017 i na 2016, ona była o danych w tym poprzednim okresie, i przepraszam Panie Prezesie, nie interesuje mnie odpowiedź ustna – mnie interesują dane, które moglibyśmy mieć swoich materiałach jako radni, i których byśmy mogli potem ewentualnie używać w dyskusji, no bo przekonaliśmy się wielokrotnie, że powiedzieć można wszystko, a ponieść odpowiedzialność już ... my radni opozycji, no nie mamy takiego dostępu do tego wszystkiego co tam jest nagrywane, ale mamy jednak dokumenty. Dlatego ja bardzo proszę w imieniu wszystkich radnych klubu Prawa i Sprawiedliwości żebyśmy te dane, które Pan Marszałek przedstawił, dostali mailowo na swoje skrzynki i odpowiedź na to pytanie, które postawiłem na sesji budżetowej, żeby ona się też prędzej czy później pojawiła, niekoniecznie dzisiaj, czyli to odniesienie. Ja sam chciałbym wiedzieć czy to jest taniej, czy to jest drożej ? No bo jest takie podejrzenie, że jednak ta teza, którą nam tutaj stawiał publicznie Pan Marszałek Matusiewicz, obiecując z tego miejsca, z tej mównicy, a nie *klamnicy* Panie Radny, można by też tak użyć takich jak tam Pan – do Pana Radnego Mazura mówię, bo użył innego określenia, nie *klamnicy* – ja teraz tak postaram się w tym duchu, to żeby jednak potrafić odnieść się do tej przeszłości i do tezy, że było jednak kiedyś taniej i lepiej. Być może jest to teza fałszywa.

- **radna Beata Kocik** – na posiedzeniu Zarządu w dniu 23 stycznia 2018 roku Zarząd podjął szereg uchwał, mnie będą interesowały cztery, ale wszystkie te uchwały mają podobny tekst. Chodzi o nieuwzględnienie protestów dotyczących oceny merytorycznej wniosków. I do tego są uzasadnienia, w każdym przypadku te uzasadnienia są bardzo podobne i dla mnie one są niewystarczające, dlatego proszę o szczegółowe uzasadnienia. Dotyczyłoby to Koniecpola, dokładnie Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego w Koniecpolu, Gminy Popów, Dąbrowy Zielonej i Gminy Konopiska. I bardzo bym prosiła o takie szczegółowe uzasadnienie, oczywiście może być na piśmie.

- **radny Józef Kubica** – odnosząc się do procedowanego tutaj sprawozdania, przeczytałem się dwóch takich jednakowo brzmiących uchwał – uchwała 111 i 112 – i powiem szczerze, że nie za bardzo rozumiem o co tutaj chodzi – albo jest to wynik jakiejś pomyłki, ale chyba nie, ponieważ jest nadany numer kolejny uchwale, no albo jest to rodzaj jakiegoś przypomnienia Pani Monice Sternal, którą pozdrawiam – nie znam Pani Dyrektor, ale ją serdecznie pozdrawiam – o ważności projektu *Piramida kultury innowacyjności jako model pobudzania rozwoju gospodarczego*. Tak pytam z ludzkiej ciekawości, nawet nie jako radny, czy to jest pomyłka w druku, czy rzeczywiście jest tak ważny projekt tej uchwały ? Korzystając jeszcze z okazji chciałem tak serdecznie zaapelować. Panie Marszałku ! Ja nie pytam Pana, bo zaraz Pan Marszałek Gramatyka wstanie i powie, że Pan Marszałek ma prawo nie znać wszystkich rzeczy. Ja to rozumiem, być może ktoś z członków Zarządu odpowie na to pytanie, ale wracam do tematu takiej kultury politycznej. Proszę Państwa ! Ktoś kiedyś w polityce powiedział: *pan jest zero, panie Ziobro !* Prosiłbym takiej narracji, *pan jest szkodliwy, pańskie pytania ...* to takie niemiłe, Panie Marszałku.

- **radny Tomasz Bednarek** – ja chciałem zapytać o materiały, o wyjaśnienie dotyczące materiałów, które dostaliśmy mailem przed dzisiejszą sesją, a dotyczą takiej comiesięcznej informacji ze stanu realizacji *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego*. Chciałem zapytać o punkt 6 tego dokumentu, to jest *postęp realizacji instrumentów finansowych*. Instrumenty finansowe to jest część Regionalnego Programu Operacyjnego, znacząca część, bo jest to 178 mln euro, czyli ponad 770 mln zł. Kiedy na początku kadencji w 2015 roku jeszcze rozmawialiśmy na jednej z komisji na temat sposobu wydatkowania, wdrażania tych środków w ramach instrumentów finansowych, to znaczy czy będą one bezpośrednio wdrażane przez Urząd Marszałkowski, czy też poprzez pośrednika jakim jest *Europejski Bank Inwestycyjny*, uzyskaliśmy informację, że Zarząd Województwa podjął decyzję o przekazaniu tych środków Europejskiemu Bankowi Inwestycjnemu po to, aby efektywnie i sprawnie dokonać wdrażania tych środków. Szanowni Państwo ! Mamy w tej chwili rok 2018 i z dokumentów, które dostaliśmy, okazuje się, że wdrażanie tych środków nie zostało jeszcze uruchomione, w 2018 roku. Dopiero w 2017 roku zostały przez Europejski Bank Inwestycyjny ogłoszone postępowania na wybór kolejnych pośredników, którzy będą zajmować się bezpośrednim już wydatkowaniem tych środków. Sprawa dotyczy czterech działań – działania 3.4 – *dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości*, działania 4.2 – *efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach*, działania 7.5 – *wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej* i działania 10.4 – *poprawa stanu środowiska miejskiego*. Z informacji, którą dostaliśmy, okazuje się że w

wyniku działania Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ubiegłym roku, dopiero w 2017, nie wybrano, nie wpłynęły żadne oferty od podmiotów zainteresowanych dystrybuowaniem tych środków w ramach działania 4.2 – *efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii* oraz w działaniu 7.5 – *wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej*. Wybrano jedynie operatora w ramach działania 10.4, a w ramach działania 3.4 wpłynęły oferty jedynie na 273 mln zł z dostępnych w ramach tego działania 394 mln zł. Okazuje się więc, że około połowa środków na rok 2018 nie ma w ogóle wybranych operatorów, którzy będą te środki dystrybuować. W związku z tym chciałem zapytać jakie dalsze działania zamierza Zarząd Województwa w tym zakresie podejmować, bo mamy rok 2018, już drugą połowę, a właściwie końcówkę okresu programowania, który jest do 2020 roku, plus oczywiście ta perspektywa ... plus 3 lata, ale na chwilę obecną i na ten stan wydaje mi się, że powinien być to taki sygnał dla Zarządu, że jednak Europejski Bank Inwestycyjny nie okazał się takim sprawnym menadżerem i takim sprawną instytucją, która potrafiłaby dobrze, skutecznie i efektywnie zarządzać środkami, które zostały jej powierzone. W związku z tym prosiłbym o szczegółowe wyjaśnienie dotyczące postępowania w ramach tych działań, w których nie ma jeszcze wybranego żadnego podmiotu, który będzie tymi środkami zarządzał w ramach tych działań i o taką informację jakie do tej pory zostały podjęte przez Zarząd Województwa działania aby te środki, które mają być przecież przeznaczone w znaczącej części, jak nie w całości, na rozwój gospodarczy województwa śląskiego, żeby nie zostały zmarnowane, bowiem kończy się nam powoli perspektywa finansowa, a wydaje się, że kilkaset milionów złotych leży beczynn timer i nie pracuje na rzecz rozwoju gospodarczego województwa śląskiego.

- **radny Jerzy Gorzelik** – ja chciałem wrócić do tematu *Kolei Śląskich*, odnieść się do prezentacji, którą mieliśmy okazję obejrzeć – Pana Radnego Czarnynogę interesuje *co by było gdyby*, mnie bardziej interesuje to co będzie – przy okazji Pan Radny umknął, ale mam nadzieję że nas słucha. To pytanie, jak rozumiem, o to czy decyzja o powierzeniu pracy przewozowej *Kolejom Śląskim* ma służyć uderzeniu się w piersi – nie byłem wtedy radnym wojewódzkim, ale podejrzewam że radni Prawa i Sprawiedliwości nie odnieśli się tak całkiem niechętnie do propozycji powołania tejże spółki. Ale zostawmy to co było, skupmy się na tym co jest i na zagrożeniach, które w moim przekonaniu pojawiają się w obliczu braku koordynacji polityki transportowej w województwie śląskim – braku koordynacji, który zaznacza się między Województwem a nowym podmiotem angażującym się w politykę transportową jakim jest metropolia. Wszyscy byliśmy świadkami ogłoszonego przed paroma miesiącami pomysłu, który doczekał się realizacji, by młodzież do lat 16 korzystała w ramach metropolii z transportu publicznego nieodpłatnie. I oczywiście należy przyklasnąć takiej decyzji, jednak co

niepokojące, wydaje się, że została ona podjęta bez konsultacji z Zarządem Województwa Śląskiego i ze spółką *Koleje Śląskie* – o to chciałem Pana Marszałka zapytać i upewnić się czy właśnie taki tryb naznaczony zaniechaniem miał miejsce ? A dlaczego o to pytam ? Oczywiście to niesie konsekwencje finansowe także dla funkcjonowania spółki, której Województwo Śląskie jest właścicielem. Przywołajmy tutaj choćby linię autobusową 820, która łączy Katowice i Tarnowskie Góry, a więc dwa punkty, które znajdują się również na trasie kolejowej i to na linii, w którą, można powiedzieć, że *Koleje Śląskie* w ostatnim czasie zainwestowały poprzez odpowiednią politykę taryfową i zwiększenie częstotliwości połączeń, osiągając niewątpliwy sukces jakim jest znaczący wzrost liczby pasażerów. Przypomnę, że to kolejna sesja, na której mówiliśmy dosyć sporo o zanieczyszczeniu powietrza i problemie smogu. Koncentrowaliśmy się wprawdzie na ogrzewaniu gospodarstw domowych, ale przypomnę, że smog to nie tylko to co wydobywa się z kominów naszych domów, ale smog również jest generowany przez transport kołowy i nie jest tezą odkrywczą, że transport szynowy jest tym transportem bardziej ekologicznym i on powinien mieć w województwie śląskim, i także w ramach metropolii, priorytet. Dlatego tutaj z jednej strony pytanie do Pana Marszałka o to czy polityka transportowa w ramach metropolii, na jej obszarze i na obszarze związków komunikacyjnych, które na terenie metropolii działają, jest konsultowana z wydziałem, z resortowym marszałkiem i ze spółką *Koleje Śląskie* ? Czy decyzje, które zapadają, są decyzjami stanowiącymi pokłosie takich konsultacji ? Jeżeli moja intuicja jest tutaj prawdziwa i tak niestety nie jest, to apelowałbym o to, by zainicjować tego typu konsultacje na bieżąco z władzami metropolii, tak by ta polityka transportowa była skoordynowana, bo za jakiś czas możemy być skonfrontowani z sytuacją, w której te wpływy ze sprzedawanych biletów, wpływy *Kolei Śląskich* znacząco spadną i te wyniki finansowe, które były nam tutaj dzisiaj prezentowane, nie będą tak optymistyczne jak do tej pory, w tych ostatnich przynajmniej latach. No, wydaje się, że – już nie wchodząc w szczegóły – potrzebna jest pewna, jak to się mówi, *remarszrutyzacja* w przypadku linii autobusowych konkurencyjnych wobec linii kolejowych obsługiwanych przez spółkę *Koleje Śląskie*, zakładając oczywiście, że wszyscy zgodzimy się co do tego, iż to transport kolejowy powinien być osią transportu zbiorowego, także na terenie metropolii, a więc w sercu województwa śląskiego.

- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** – odpowiadając Panu Radnemu Gorzelikowi – jeżeli chodzi o ulgi do lat 16, przynajmniej ze mną, i myślę że chyba z Marszałkiem, też nie było nie było w tej kwestii rozmów, czyli to było takie indywidualne podejście zarządu metropolii, natomiast to nie znaczy, że nie rozmawiamy też o innych sprawach, bo rozmawialiśmy choćby w sprawie jak działać w ramach *dni smogowych*, w tej chwili mam spotkanie w środę

dotyczące ewentualnej oferty przewozowej od 2019, uwzględniając też jakby zainteresowanie metropolii, żeby na pewnych odcinkach zwiększyć pracę taborową. W związku z tym no to nie jest tak, że nie ma rozmów, ale akurat w tej kwestii rozmowy nie było. Natomiast ja chciałbym odpowiedzieć, czy spróbować odpowiedzieć też na temat czy gdyby *Przewozy Regionalne* do tej pory jeździły same, nie byłoby spółki *Koleje Śląskie* – przynajmniej w moim przekonaniu gdyby były same *Przewozy Regionalne*, wykorzystywałyby pozycję monopolistyczną, czyli byśmy więcej płacili – mówię to w pełni przekonany – niż płacimy teraz to co jest wykonywane. Dlaczego? Dlatego, że przynajmniej ... ja już nie będę patrzył do tych lat wcześniejszych, do 2010, ale jak wam przedstawiałem 2011, 2012, 2013, to widać jak dużą różnicę między *Kolejami Śląskimi* a *Przewozami Regionalnymi* płaciliśmy za jeden *pociągokilometr*. I to jest, można powiedzieć, prawie od 3 zł do ... tu jest 8 prawie na jednym *pociągokilometrze*. I podobna sytuacja, pamiętam jeszcze 2013, kiedy trzeba było po prostu jakby *dokontraktować*, no bo wiadomo co się stało. Wtedy, tutaj oczywiście nie ma, bo to było tylko jednostkowo, prawie 25 zł musieliśmy zapłacić za *pociągokilometr*. Natomiast ja i Zarząd, jak teraz prowadzimy tą politykę, to też świadomie utrzymujemy żeby było dwóch przewoźników, czyli *Koleje...* i żeby były *Przewozy Regionalne*, dlatego że to jest w jakiś sposób trochę inny nacisk ze strony Zarządu Województwa i Województwa na przewoźnika, bo jak będą *Koleje Śląskie* stawiały za wysokie warunki, to mogę zakontraktować i dać więcej *Przewozom Regionalnym* – i odwrotnie. I dlatego też widać, że ta różnica potem już nie jest taka wielka w *pociągokilometrach*. W związku z tym to jest jedna rzecz. Druga rzecz – trzeba mieć świadomość, że *Koleje Śląskie* są spółką samorządową i gdyby przyszło ją sprzedać, to jest określona wartość jak jest też w dobrym stanie, a trzeba powiedzieć tak, że wszystko pokazuje że jest w coraz lepszym. To znaczy, że Województwo ma środek trwały, gdyby przyszło do zbycia mamy po prostu środki finansowe, więc to nie jest działanie tylko to żeby mieć *Koleje Śląskie*, ale też traktować je jako kapitał. Ja pamiętam dyskusje w 2013, bo wtedy uczestniczyłem, ja byłem zwolennikiem żeby utrzymać, żeby te *Koleje Śląskie*, które były naprawdę w katastrofalnej sytuacji, jednak mając świadomość że trzeba będzie zainwestować trochę więcej pieniędzy, że trzeba będzie podnieść kapitał, to jednak dało efekty.

- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** –...Szanowni Państwo Radni, ze szczególnym uwzględnieniem Pani Radnej Kocik i Pana Radnego Bednarka. Bardzo dziękuję za pytania przede wszystkim, to jest dla mnie duży komfort że Państwo interesujecie się problematyką wydatkowania środków europejskich. To bardzo dobrze słyszeć pytania zadawane właśnie w taki sposób, czyli na bardzo wysokim poziomie merytorycznym przed czym naprawdę chylę czoła. Jeżeli chodzi o protesty rozpatrywane przez Zarząd

Województwa Śląskiego, to jest to wynik jednego z orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, z którego wynika, że każdy z tych protestów musi być podejmowany osobną uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego, czyli mimo, że my merytorycznie nie uczestniczymy w rozstrzygnięciu tej sprawy, to potem musimy się zapoznać z proponowanym rozstrzygnięciem i jak gdyby wziąć na siebie odpowiedzialność w decyzji dotyczącej takiego właśnie protestu. Te dwa, czy trzy przypadki, o których Pani była uprzejma wspomnieć, one dotyczą działania 2.1, to jest działanie dotyczące z kolei gospodarki cyfrowej. Generalnie problemem tego działania było to, że alokacja była mniej więcej trzy razy mniejsza niż wnioski, niż potrzeby, więc wielu wnioskodawców niestety zostało odrzuconych. Oczywiście szczegółową odpowiedź dostanie Pani na piśmie. Podobnie na piśmie skierujemy szczegółową odpowiedź dla Pana Radnego Bednarka, ja tylko powiem, że tak, mamy świadomość, że te procesy wyłaniania trwają długo. Jesteśmy obecnie na takim etapie, że tak naprawdę możemy te działania uruchamiać. Kampania związana z uruchomieniem tych działań będzie się toczyć w lutym. Myślę, że od marca te pieniądze zostaną uruchomione, i myślę, jestem przekonany, że nie ma powodów dzisiaj do tego żeby obawiać się czy te środki zostaną uruchomione, bo zostaną uruchomione i będą pracowały w tym celu, który Pan wskazał, czyli dla generalnie aktywizacji gospodarczej naszego województwa. I tutaj również ze względu na to co nadmieniałem, czyli jednak wysoki poziom merytoryczny tego pytania, pozwolę sobie szczegółową odpowiedź przekazać Panu na piśmie.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – więcej zgłoszeń do wypowiedzi w tym punkcie porządku dziennego nie widzę, w związku z tym przechodzimy do kolejnego, przedostatniego już punktu porządku dziennego: *interpelacje, zapytania...*

14. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radna Halina Bieda** – ja mam taką prośbę, po raz kolejny, mianowicie czy Przewodniczący ma taką moc sprawczą żeby wszystkim wydziałom Urzędu Marszałkowskiego przesłać terminarz sesji oraz stałe terminy, w kontekście dni tygodnia, wszystkich komisji ? Często jest tak, że dostajemy do rozpatrzenia, do powołania, do zaopiniowania coś już po komisji, a nie chcemy tego robić przed sesją, bo jest to skomplikowana procedura. Bardzo bym prosiła żeby takie coś wysłać. Ja nie wiem czy po mojej poprzedniej prośbie to zostało wysłane, ale mamy drugą sesję, jeszcze kilka do końca kadencji będzie, więc żeby uniknąć niepotrzebnych, stresujących dla wszystkich sytuacji, że jakiś konkurs się nie odbędzie bo nie ma radnego, a dla nas, bo musimy w trakcie sesji zrobić komisję, to ja ponawiam moją prośbę,

myślę, że w imieniu wszystkich przewodniczących komisji żeby wszystkie wydziały naszego urzędu, a zwłaszcza te, które przygotowują uchwały, które potrzebują radnych do komisji, żeby zdecydowanie te terminy znały, aby uniknąć sytuacji że pismo przychodzi do nas dzień po komisji.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – chcę Panią Radną i Państwa poinformować, że według mojej dobrej pamięci wszyscy Państwo Radni, Zarząd i wszystkie wydziały, czyli Państwo Dyrektorzy wydziałów i jednostek organizacyjnych Województwa, terminarz, harmonogram sesji Sejmiku Województwa Śląskiego otrzymali w grudniu roku ubiegłego.
- **radny Zbigniew Przedpelski** – bardzo dziękuję za dopuszczenie po raz kolejny do *klamnicy*. Szanowni Członkowie Zarządu obecni na sali, Szanowni Państwo Radni, Szanowni Państwo ! Nie mogłem w trakcie dyskusji, bo upłynął już limit dwukrotnego zabrania głosu, ale w takim razie w ramach oświadczeń chciałem stanowczo zaprotestować przeciwko uprawianej z tego miejsca przez Marszałka i pozostałych Członków Zarządu Województwa, w tym moich ulubionych, propagandzie jakoby Zarząd Województwa, jakoby nadrzędnym jego interesem przy podejmowaniu *uchwały antysmogowej* było zdrowie mieszkańców województwa. To jest po prostu nieprawda ! Gdyby tak rzeczywiście było uchwała antysmogowa musiałaby brzmieć: paragraf 1 ust. 1: *z dniem 1 września 2018 roku zakazuje się na obszarze województwa śląskiego stosowania ciekłych i stałych paliw kopalnych.* paragraf 1 ust. 2: *z dniem 1 września 2018 roku zakazuje się na obszarze województwa śląskiego spalania biomasy i paliw w powstałych w wyniku jej przeróbki oraz przeróbki innych surowców ulegających biodegradacji.* I paragraf 1 ust. 3: *dopuszcza się stosowanie elektrycznych i gazowych pomp ciepła, spełniających wymagania określone w rozporządzeniu Komisji Europejskiej ... numeru nie pamiętam ... w sprawie efektywnych energetycznie pomp ciepła .* Paragraf 2 ... [głos z sali, poza nagraniem] ... proszę ? Nie, mówiłam o paragrafie 1, tam były 3 ustępy. Paragraf 2: *z dniem ... określonym przez nas ... wszystkie nowe budynki oddawane na obszarze województwa śląskiego muszą spełniać wymagania dla budynków pasywnych, określone w normie ... numeru również nie pamiętam ... można to łatwo wpisać.* Paragrafy 3, 4 wykonawcze, kiedy wchodzi w życie. Gdyby tak brzmiała uchwała, to rzeczywiście w dniu dzisiejszym poziom pyłów PM 2,5 i PM 10 byłby bliski zeru, bo tylko te przemysłowe by zostały, a my moglibyśmy mówić, że mieliśmy na uwadze zdrowie mieszkańców województwa. A jeżeli uchwała brzmi tak jak brzmi, to znaczy że wzięto przy jej redagowaniu kilkadziesiąt innych kryteriów natury ekonomicznej przede wszystkim, i różnej natury, ale nie opowiadajmy sobie i nie manipulujmy, że naczelnym interesem Zarządu Województwa przy złożeniu projektu tej uchwały było zdrowie mieszkańców, bo tak nie jest.

- **radny Jan Kawulok** – tutaj korzystając z sugestii, zaproszenia Pana Przewodniczącego, chciałbym taką krótką informację złożyć. W zeszłą sobotę odbyło się *II Ogólnopolskie Forum Samorządowe* w Rzeszowie. Grupa radnych brała udział w tymże forum – takie panele, to był panel gospodarczy, współpraca z samorządami, potem drugi panel to była rola kobiet w życiu publicznym i wymiar samorządu w świetle zmian prawnych i społecznych. Były przedstawiane programy rządu, samorządu, które nas czekają w najbliższym czasie, m.in. problem żłobków był omawiany, stąd może dzisiejsze takie moje wystąpienie zachęcające do pewnych precyzyjnych określeń, ponieważ myślę, że warto w tym kierunku pójść. Jeżeli ktoś z radnych byłby zainteresowany dyskusją czy na Komisji Zdrowia, czy na innych, bardzo chętnie się podzielę tymi informacjami, które sobie tam skrupulatnie starałem wynotować. Jeszcze raz dziękuję Panu Przewodniczącemu, że zaproszenie zostało do nas przekazane i część radnych mogła w tym spotkaniu wziąć udział, w tym *II Forum Samorządowym*. A teraz chciałbym poruszyć jeden problem, który ... tu już wracamy do tych spraw takich bieżących, organizacyjnych. W dniu dzisiejszym dostałem do podpisania *oświadczenie radnego województwa śląskiego* odnośnie używania poczty elektronicznej. Proszę Państwa ! Moja wielka prośba, ja na dzień dzisiejszy nie mogę tego podpisać, ponieważ z góry wiem, że tego nie jestem w stanie przestrzegać, więc wielka prośba do Pana Przewodniczącego – ja nie wiem właściwie kto za tym, że tak powiem, tak formalnie stoi. Co prawda, kiedy powiedziałem to w Kancelarii Sejmiku, że nie mogę tego podpisać, to podeszło do mnie dwóch informatyków, bardzo sympatycznych, próbując mi tłumaczyć, że to i tak i tak nie obowiązuje, co podpiszemy, ale ja jednak tego typu zasad nie uznaję i chciałbym żebyśmy faktycznie ten dokument tak przeredagowali żeby go można było spokojnie podpisać. Oczywiście tutaj wymienione artykuły *Kodeksu karnego* są dla nas radnych bardzo niebezpieczne, bo już pomijając tam tą karę grzywny, czy karę więzienia od trzech do pięciu lat, rozróżnienie, które dokumenty możemy ujawniać, a które nie, no nie są kwalifikowane. My dostajemy na skrzynkę i na dzień dzisiejszy zapis jest jednoznaczny, że nie powinniśmy, a z drugiej strony mamy obowiązek pewnej jawności publicznej jako radni, która wynika z innej ustawy. To jest moja wątpliwość. Teraz jest pytanie takie, no bo tu jest taki zapis, że z naszego konta nie wolno tych danych dawać na inne konto, ale wiem, że zwyczajowo część radnych ma przesyłane dane na dwa konta – sejmikowe i swoje, tak ? Jak to się ma do tej deklaracji, którą podpisujemy, no bo wiadomo, że jest wysyłane na dwa konta, to automatycznie tak jakbyśmy ze służbowego skopiowali pewne informacje. Kolejne [zapisy], które mnie tutaj jak gdyby tak bolą, bezpieczeństwo danych na swoim koncie. Wiadomo, że to jest konto, do którego ja mam bardzo ograniczony dostęp jako radny poprzez login i hasło, natomiast całe konto jest w zawiadowaniu administratora. No i ostatnie, które mi się wydaje najbardziej trudne, ale chyba

najmniej też potrzebne, że obowiązek zmiany hasła co 30 dni. I oczywiście pamiętajmy, że hasło zmieniamy nie u siebie, tylko trzeba przyjechać do Sejmiku. Pytanie czy to ma sens ? Czy to faktycznie jest potrzebne ? Bo jeżeli ktoś mnie przekona, to ja na pewno zrezygnuję z tego konta, bo będzie dla mnie prościej jak gdyby korzystać tylko z konta osobistego niż na przykład poddać się tym *kodeksom karnym*, które jak powiedziałem są dosyć, że tak powiem, dla mnie jako radnego, który chce kiedyś startować ponownie, a wiadomo – wyrok to jest zakaz kandydowania. Chciałbym żeby dokładnie ktoś przeanalizował pod względem prawnym właśnie ten dokument *oświadczenie radnego* razem z tym załącznikiem i jeżeli faktycznie któryś punkt jest ... nie musimy go stosować, to nie że ja bym to wykreślił, tylko niech go dostanę już z wykreśloną tą linijką, oczywiście w *wordzie*, w komputerze, bo to zawsze jak ja sobie coś tam ... bo to nie wiem: *może sobie Pan ten punkt wykreślić*. No, ja uważam że nie powinienem wykreślać z dokumentu, który jest załącznikiem nr 11 do instrukcji...itd. No jednak pewne zasady administracyjne, które jak gdyby na co dzień muszę używać, obligują i jeszcze raz powtarzam: jeżeli są jakieś utrudnienia z tego powodu to chciałbym przeprosić urzędników Kancelarii Sejmiku, bo nie chciałbym utrudniać im swoich zadań, ale na dzień dzisiejszy nie jestem w stanie tego podpisać, bo tego nie jestem w stanie przestrzegać.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Pan Marszałek Michał Gramatyka, bo domyślałam się że być może będzie jakaś odpowiedź na bieżąco...
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – Szanowne Panie, Panowie Radni, ze szczególnym uwzględnieniem mojego szanownego przedmówcy. Panie Radny ! Ja się z Panem zgadzam w 94,5 % mniej więcej. Niestety te wytyczne, do których przestrzegania musimy się zobowiązywać, nie do końca wynikają z naszych pomysłów – mówię *naszych* w sensie urzędu, czyli z pomysłów administratorów sieci w urzędzie na obsługę poczty. Jeden z problemów, które Pan *wyescalował(?)*, czyli ten dotyczący zmiany hasła i konieczności robienia tego z sieci lokalnej jest tak naprawdę do rozwiązania w 10 minut. Wystarczy na Pańskim komputerze postawić taki malutki programik, który nazywa się VPN i który po prostu niezależnie od tego gdzie Pan będzie, będzie Pana widział jako część sieci lokalnej. Natomiast zważywszy na, po pierwsze, powagę problemu, szczególnie w kontekście pewnych rządowych wytycznych związanych z cyberbezpieczeństwem i z wagą tego problemu, w szczególności z tym co się będzie działo po wejściu dyrektywy GDPR, czyli po polsku RODO, czyli tych nowych regulacji dotyczących danych osobowych i kwestii odpowiedzialności, które z tym się wiążą, mam taką propozycję żebyśmy usiedli i wypracowali taką treść tego oświadczenia, która z jednej strony będzie zaspokajała administratorów, a z drugiej strony będzie do

zaakceptowania przez Pana. Ale nie tylko przez Pana, bo z tego co wiem, to jeszcze są co najmniej dwie osoby, które mają podobny problem. Ja chciałem zaoferować miejsce, bardzo dobrą herbatę i bardzo dobrą kawę, którą sam kupuję zresztą, przy której możemy o tym porozmawiać i wtedy na pewno się dogadamy.

- **radna Aniela Jany** – ja bardzo krótko w dwóch sprawach. W pierwszej chciałam serdecznie podziękować Panu Marszałkowi, jak również *Kolejom Śląskim* na ręce Pana Prezesa, za udzielenie odpowiedzi w temacie uhonorowania działaczy opozycji antykomunistycznej i przyznania im stuprocentowej ulgi. Dziękuję w imieniu zainteresowanych, jak również w moim własnym. Druga sprawa to moja interpelacja dotycząca modernizacji drogi wojewódzkiej nr 921 na odcinku przebiegającym przez Kuźnię Nieborowską. W ostatnim czasie mogliśmy zaobserwować łącznie z protestami wiele głosów na temat tej drogi, a właściwie krzyżującej się drogi z drogą nr 78 na trasie Gliwice – Rybnik. Droga ta pozbawiona jest chodnika, poboczy, właściwego oświetlenia, wymaga modernizacji. Opisałam to w interpelacji, stąd moje pytanie do Zarządu Dróg Wojewódzkich czy zamierza w rozsądnym, bliskim czasie wyjść naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców właśnie i zmodernizować tę drogę numer 921 na odcinku przebiegającym przez Kuźnię Nieborowską i proszę też o informację czy Zarząd Województwa widzi możliwość ewentualnego wsparcia tych działań ? [*na piśmie - <http://bip.slaskie.pl/dokumenty/2018/02/13/1518518768.pdf>*]

- **radny Andrzej Gościński** – krótka interpelacja. U schyłku minionej, poprzedniej kadencji mieliśmy 11 kolegów. Z przepisów prawa wówczas obowiązującego zlikwidowaliśmy i przekształciliśmy 10 kolegów na przestrzeni obu kadencji. W chwili obecnej egzystuje i działa u nas Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi, a pewien niepokój budzi niski i spadający nabór do tego kolegium, stąd kilka pytań. Pierwsze – jaki na dzisiaj jest stan prawny tego kolegium skoro wcześniej 10 zlikwidowaliśmy ? Dwa – proszę o podanie wyników naboru słuchaczy w latach 2014/2015 do 2017/2018 w podziale na stacjonarne, zaoczne i poszczególne lata nauki. Trzy – uprzejmie proszę o podanie stanu pracowników etatowych w tych okresach w podziale na nauczycieli, pracowników obsługi i administracji. I ostatnie – uprzejmie proszę o podanie wykazu szkół z terenu województwa śląskiego i ościennych, które kształcą młodych ludzi w tej specjalności.

- **radny Tadeusz Gruszka** – chciałbym wyjaśnić żeby nie było obaw, że tak skrajnie zmieniłem poglądy z prawicowych na lewicowe z racji tego, że od dzisiaj tam siedzę. Wydaje mi się konieczne wygłoszenie pewnego oświadczenia w związku z rezygnacją moją z członkostwa w klubie radnych PiS Sejmiku Województwa Śląskiego. Zacznę od początku mojej tej

działalności publicznej, która sięga 2002 roku. Startowałem wtedy jako kandydat na radnego Miasta Rybnika z list Samorządowego Stowarzyszenia *Rybnicka Inicjatywa Obywatelska*. Po niefortunnych doświadczeniach w działaniu partii na szczeblu struktur terenowych podjąłem decyzję aby wrócić do korzeni, to jest niezaangażowanego politycznie samorządu. W roku 2016 byłem współzałożycielem apolitycznego stowarzyszenia pod nazwą *Samorządowy Ruch Demokratyczny*. Pod szyldem właśnie tego stowarzyszenia zamierzam aktywnie uczestniczyć w najbliższych wyborach samorządowych, dlatego stwierdziłem, że dalsze moje uczestnictwo w klubie radnych PiS jest nieuzasadnione. W związku z powyższym miesiąc temu złożyłem na ręce przewodniczącego Jana Kawuloka pismo z rezygnacją członkostwa w klubie radnych PiS, które to pismo zostało przyjęte. Dziękuję bardzo za wysłuchanie oświadczenia.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Więcej chętnych do zabrania głosu nie widzę, to mówiąc wprost ja sobie udzielię głosu i mam krótkie dwie sprawy. Chcę Państwu Radnym przypomnieć, że wszyscy otrzymaliśmy takie opracowanie pod tytułem *Mała księga patrioty*. Jest to w sensie gabarytowym bardzo skromne opracowanie, ale w treści bardzo bogate, w treści głównie patriotyczne. W pewnym sensie to opracowanie nawiązuje do podjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego w listopadzie roku ubiegłego uchwały, na mocy której uznajemy rok 2018 *Rokiem Stulecia Odzyskania Niepodległości*. Jeśli będą dalsze możliwości, to także będziemy zachęcali Państwa do zapoznawania się z innymi wydawnictwami związanymi z tą rocznicą. Druga sprawa ...[głos z sali, poza nagraniem]... można czytać, nie pamiętam, w każdym razie Wydawnictwo Św. Filipa w Częstochowie, jest wydającym, natomiast jeśli chodzi o zbiór pieśni patriotycznych, bo tam są głównie zawarte te pieśni, to nie potrafię w tej chwili podać autora, ale jeśli czytamy to na pewno jest. Recytacja wierszy Adam Hutyra – to jest aktor częstochowski, wykonanie pieśni *Polish Chamber Voices*, kolędy z kaplicy Św. Józefa przy Jasnej Górze, itd. To są takie podstawowe informacje, które są zawarte w tej skromnej, mówię, gabarytowo, ale bogatej w treści publikacji. Chcę także Państwa poinformować, że w dniu 7 lutego uczestniczyłem w uroczystym otwarciu wystawy *Orzeł Biały w drodze ku Niepodległości* ze zbiorów Pana Ireneusza Banaszkiwicza. Otwarcie tej wystawy miało miejsce w Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie i z tego miejsca z upoważnienia właściciela zbiorów i dyrektora i w także właściciela Muzeum Monet i Medali, Pana Krzysztofa Witkowskiego zapraszam Państwa do odwiedzania tegoż muzeum. Wystawa *Orzeł Biały*... w jakimś czasie się skończy, będzie przemieszczana w inne miejsca, ale wystawa monet i medali jest stałą ekspozycją, bogatą w treści, znaczy zbiory, a także w treści merytoryczne. Jeśli ktoś się umówi z właścicielem, a do tego z upoważnienia i zresztą za namową Pana Dyrektora

zachęcam, to będzie bogactwo duchowe w tym zakresie. Nie tylko Jasna Góra, bo na otwarciu wystawy powiedziano, że Jan Paweł II jest obok Jasnej Góry bardzo mocno w tym muzeum prezentowany. Czy są jeszcze jakieś głosy w tym punkcie interpelacje, wnioski radnych... ? ... Nie widzę ! Wobec tego przychodzimy do ostatniego punktu porządku dziennego...

15. Zamknięcie sesji:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – ja chcę tylko nawiązać do sprawy harmonogramu sesji – jest zawsze takie, i powinno być, takie zastrzeżenie, że to jest taki projekt, intencja, ale wiemy, niektórzy z radnych wiedzieli, że też była rozważana zmiana terminu dzisiejszej sesji, ale okazało się, że była zbędna. W innych projektowanych terminach może to nastąpić z różnych obiektywnych względów i potrzeb tym zakresie, mogą być też i dodatkowe terminy sesji. Przypominam o konieczności zdawania karty do głosowania. Czy w ramach zakończenia jeszcze coś mamy do powiedzenia ? .... Szanowni Państwo ! Wobec wyczerpania porządku dziennego sesji zamykam XLIX sesję Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji ! [godz. 13⁵⁰].